

لوفا؛ گباه اسفنجی

کتاب:

(Luffa; Sponge Plant)

تألیف:

اسماعیل پور کاظم

(Esmaeil Poorkazem)

۱۳۹۹

«فهرست مطالب»

ردیف	عنوانین موضوعات	صفحه
۱	مقدمه	۵
۲	انواع و شیوه پرورش کدوهای قلیانی	۸
۳	انواع کدوهای قلیانی	۱۰
۴	مبداً و تاریخچه گیاه لوفا	۱۹
۵	مشخصات گیاهشناسی لوفا	۲۲
۶	پراکنش و نیازهای اقلیمی لوفا	۳۶
۷	کاشت و داشت گیاه لوفا	۳۹
۸	پرورش گیاه لوفا بر روی داربست ها	۶۸
۹	آفات و بیماریهای گیاه لوفا	۷۰
۱۰	برداشت محصول لوفا	۷۵
۱۱	نگهداری و فرآوری محصول لوفا	۸۱
۱۲	تولید جهانی محصول لوفا	۹۰
۱۳	بازاریابی و فروش محصول لوفا	۹۲
۱۴	مشکلات تولید اسفنج لوفا	۹۸
۱۵	راهکارهای افزایش تولید لوفا در کشورها	۹۹

ردیف	ادامه عناوین موضوعات	صفحه
۱۶	عناصر غذائی گیاه لوفا	۱۰۰
۱۷	موارد مصرف گیاه لوفا	۱۰۵
۱۸	کاربردهای زینتی گیاه لوفا	۱۰۶
۱۹	مصارف غذائی گیاه لوفا	۱۰۷
۲۰	مصارف صنعتی گیاه لوفا	۱۱۱
۲۱	مصارف آرایشی-بهداشتی گیاه لوفا	۱۱۴
۲۲	مصارف داروئی گیاه لوفا	۱۲۶
۲۳	کاربردهای فرهنگی-سنتی گیاه لوفا	۱۳۹
۲۴	طرز درست کردن قمچمه آب از میوه های لوفا	۱۴۵
۲۵	صدمات ناشی از گیاه لوفا	۱۵۰
۲۶	منابع و مأخذ	۱۵۱
۲۷		
۲۸		
۲۹		
۳۰		

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

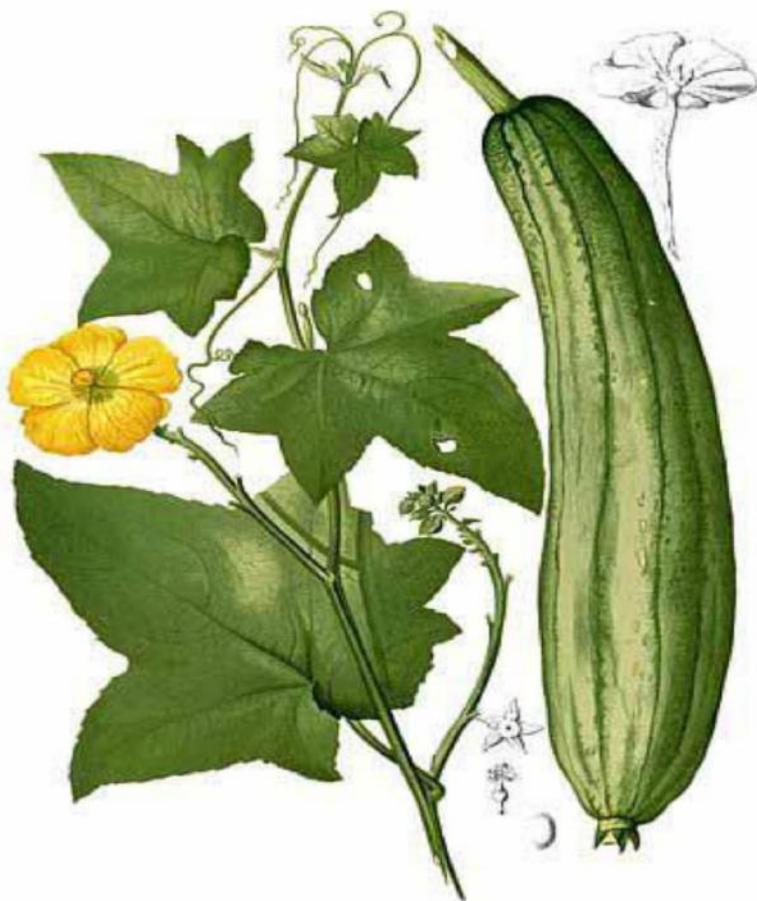
caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

كتاب: لوفا؛ گیاه اسفنجی
(Luffa; Sponge plant)

تألیف: اسماعیل پورکاظم (Esmaeil Poorkazem)

مقدّمه:

"لوفا" گیاهی علفی و یکساله با ساقه های رونده است که عموماً بومی مناطق جنوب و جنوب شرقی آسیا شناخته می شود(۱۲).

این گیاه که در زمرة کدوهای قلیانی محسوب می شود، دارای دوره رشد نسبتاً طولانی است بطوریکه طی ۹۰-۱۲۰ روز پس از نشاء گیاهچه ها و ضمن ۱۵۰-۱۸۰ روز پس از کشت مستقیم بذور در زمین اصلی به مرحله رسیدگی کامل و آمادگی برای برداشت نائل می آید(۳).

میوه های "لوفا" پس از رسیدگی فیزیولوژیک باید تا مرحله سفت شدن فیبرهای داخلی و خشک شدن پوسته خارجی آن همچنان بر روی بوته ها باقی مانند، مگر اینکه بواسطه احتمال بروز یخنдан و خسارت دیدگی ناگهانی بوته ها در اثر سرمای نابهنجام پائیزه اندکی زودتر برداشت گردند(۳).

مناطق قابل پرورش گیاه "لوفا" باید حداقل دارای ۱۵۰-۲۰۰ روز از سال با دمای گرم و عاری از یخنдан باشند(۳).

میوه های نارس "لوفا" را می توان نظیر میوه های خیار به صورت خام و یا پخته میل نمود ولیکن محتويات فیبر اسفنجی داخل میوه های رسیده و خشک آن را اکثراً برای اهداف بهداشتی و صنعتی به مصرف می رسانند(۳).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

عمده ترین هدف از پرورش کدو قلیانی "لوفا" را می توان بهره گرفتن از بافت فیبر اسفنجی اسکلت داخلی میوه هایش دانست و آنچه امروزه به اسم اسفنج "لوفا" شناخته می شود، در واقع بخش داخلی و فیبری میوه های آن است که در زیر پوست سفت و خشی آن واقع است(۶،۱۰،۲).

انواع و شیوه پرورش کدوهای قلیانی (gourds)

از نظر گیاهشناسی می توان کمترین تفاوت را بین گیاهان خویشاوند زیر یافت:

الف) کدو حلوائی یا کدو رشتی (squash)

ب) کدو تنبیل (pumpkin)

پ) کدو خورشتی یا کدو مسماّئی (zucchini)

ت) کدو قلیانی (gourd)

همگی کدوهای مذکور جزو خانواده "کدوئیان" یا "کوکوربیتا سه" (Cucurbitaceae) هستند و همگی آنان نسبت به سرما و یخندهان حساس می باشند(A).

کدوهای قلیانی یا "گورد"ها (gourds) از جمله قدیمی ترین گیاهان اهلی شده دنیا توسط بشر به شمار می روند(A).

کدوهای قلیانی به دلیل پوسته سختی که دارند، جزو کدوهای غیر خوراکی محسوب می شوند و مردم غالباً آنها را برای موارد زیر بکار می گیرند:

الف) دکوراسیون و زینتی (decorative & ornaments)

ب) ساخت لوازم آشپزخانه (utensils). (A)

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

برخی از کدوهای حلواهی و کدوهای تبل نیز گاهاً به عنوان گیاهان زینتی کشت می‌گردند اما میوه‌های این قبیل گیاهان دارای پوسته نرمی هستند و مدت زمان چندانی دوام نمی‌آورند(۸).

سطح خارجی کدوهای قلیانی (gourd) غالباً پُر از برآمدگی و ناهمواری می‌باشد لذا به همین مناسبت آنها را برای آراستن اتاق‌ها و دکوراسیون منازل بکار می‌برند و اغلب به نام "کدوهای دکوراسیون" (decorative squash) نیز معروفند(۸).

کدوهای قلیانی برای قرون متعدد نقش اولین کوزه‌ها و بطری‌های آب را برای بسیاری از مردم جهان از جمله مصریان باستان بازی می‌کردند.

از آنها همچنین برای ساختن وسایل زیر استفاده می‌شده است:

الف) ظروف آشپزخانه (utensils

ب) ظروف ذخیره مواد غذائی (storage containers

پ) ملاقه و چمچه (dippers)(۸).

امروزه همچنان بسیاری از فروشگاه‌های میوه فروشی حومه شهرها در فصل پائیز اقدام به عرضه کدوهای قلیانی می‌کنند. البته اینگونه میوه‌های زینتی را می‌توان پس از مدتی شکست و از دانه‌های داخل آنها پس از خشک کردن برای کاشت در بهار آتی بهره گرفت(۸).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

انواع کدوهای قلیانی (Type of gourds)

کدوهای قلیانی از نظر شکل، اندازه و رنگ دارای انواع و اقسام مختلفی هستند اما معمولاً

سه نوع از آنها عمومیت و رواج بیشتری دارند:

۱) کدوهای قلیانی زینتی (ornamental gourds)

کدو قلیانی های زینتی با نام علمی "Cucurbita pepo" یک نوع کدوی رنگی، زیبا و کوچک هستند که معمولاً برای دکوراسیون اتاق ها و مجالس بکار می روند (۸).

کدوهای قلیانی زینتی دارای پوسته ای نرم (soft-shell) هستند و از این نظیر به کدوهای حلوائی شباهت بیشتری دارند (۸).

کدوهای قلیانی زینتی اصولاً جزو گیاهان بومی قاره آمریکا شمرده می شوند (۸).

کدوهای قلیانی زینتی دارای آشکال و رنگ های متفاوتی به شرح زیر می باشند:

(smooth) صاف و هموار (۱-۱

(warty) زگیل دار (۲-۱

(plain) پهن (۳-۱

(patterned) طرح دار (۴-۱

(ridged) شیاردار (۵-۱

(striped) راه راه یا نواری (۶-۱

(apple) سیبی شکل (۷-۱

(pear) گلابی شکل (۸-۱

(bell) زنگوله ای شکل (۹-۱

(egg) تخم مرغی شکل (۱۰-۱

(bicolor) دو رنگ (۱۱-۱

.(۸) (orange) نارنجی (۱۲-۱

میوه های کدوهای قلیانی زینتی معمولاً بیش از یک فصل قابل استفاده نمی باشند زیرا به جهت پوسته نرمی که دارند، پس از آن به فساد می گرایند (۸).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

کدوهای قلیانی کوزه ای (bottle gourds) ۲

کدوهای قلیانی کوزه ای را با نام علمی "Lagenaria saceraria" به معنی "کوزه آب" یا "بطری آب" (drinking vessel) می‌شناسند (۸).

برخی از انواع کدوهای قلیانی کوزه ای جنس "لاجیناریا" عبارتند از:

(۱-۲) کدو قلیانی قوی خالدار (speckled swan gourd)

(۲-۲) کدو قلیانی ملاقه ای (dipper gourd)

(۳-۲) کدو قلیانی پنگوئنی (penguin)

(۴-۲) کدو قلیانی گردن پودری (powder-horn gourd)

(۵-۲) کدو قلیانی گرز مرد غارنشین (caveman's club)

.(۸) (۲-۲) کدو قلیانی کوزه ای (bottle gourd)

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

کدوهای قلیانی "کوزه ای" دارای پوسته سخت و سفتی (hard shell) هستند و بدین دلیل تا چندین سال دوام می آورند لذا آنها از قدیم الایام در بسیاری از مناطق گرم و خشک جهان برای حمل و نگهداری آب استفاده می شده اند(۸).

برخی از شواهد تاریخی نشان می دهند که کدوهای قلیانی کوزه ای از حدود ۵ هزار سال قبل تاکنون برای استفاده از میوه های رسیده اش جهت تهیّه ظروف آشپزخانه کشت می شده اند در حالیکه میوه های نارس آنها نیز قابل خوردن می باشند(۸).

بررسی ها حاکی از آن هستند که کدوی قلیانی "قوى خالدار" در گذشته های نسبتاً دور بسیار بیشتر از امروز کشت و کار می شده است(۸).

کدو قلیانی های "ملaque ای" با گردن درازی که دارند، قابل شکل پذیری و تربیت شدن به آشکال دلخواه می باشند. این قبیل کدو قلیانی ها را مثلاً می توان در دور تا دور یک دسته جارو بطوری پیچاند و تربیت نمود که شکل پیچ خورده مطلوبی را به خود بگیرند. این قبیل کدوهای قلیانی را همچنین می توان در طی مراحل رشد گره زد و در نهایت به شکل یک حلقه در آورد(۸).

امروزه نیز از کدوهای قلیانی "کوزه ای" در برخی نقاط جهان به عنایین زیر استفاده می کنند:

الف) ظروف ذخیره‌گاری مواد غذائی (storage vessels)

ب) ملاقه (dippers)

پ) موارد زینتی (ornaments) از جمله ساخت "پرندگان زینتی" (birdhouses).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

کدوهای قلیانی ماری (snake gourds) ۳

کدوهای قلیانی "ماری" با نام علمی "Trichosathes cucumerina" دارای میوه هایی شگفت انگیز و خارق العاده هستند(۸).

کدوهای قلیانی ماری نیز عضوی از خانواده کدوئیان یا "کوکوربیتاسه" محسوب می گردند اما دانه های درون میوه هایشان شباهت بسیار زیادی به پسر عمومهای آنان یعنی هندوانه ها (با نام علمی "Citrullus lanatus" watermelon) دارند(۸).

میوه های این گیاه که همانند مارها دراز و پیچ خورده (wriggly) به نظر می رسد، در مراحل نارسی نسبتاً ظریف، لطیف و مطبوع می باشند لذا به خوبی قابل خوردن هستند(۸).

میوه های کدو قلیانی "ماری" زمانی که بالغ گردند، بسیار زبر و سفت می شوند و شباهت بسیار زیادی به نی لبک های استرالیائی موسوم به "didgeridoo" پیدا می کنند(۸).

گل های کدو قلیانی "ماری" از این جهت جالب توجه هستند که بر خلاف سایر کدوئیان در شب ها گشوده می شوند.

این گل ها سفید رنگ و بسیار معطر می باشند.

گل های کدو قلیانی "ماری" توسط شب پره ها یعنی پروانه های شب پرواز (بیدها) گرده افشاری (moth-pollinated) می شوند(۸).

۴) کدوهای قلیانی اسفنجی یا "لوفا" (sponge gourds)

گیاهان جنس کدو قلیانی اسفنجی یا "لوفا" با نام علمی "Luffa aegyptiaca" و یا با برخی اسامی علمی مشابه دیگر از جمله "Luffa cylindrica" شناخته می شوند(۸).

کدو اسفنجی "لوفا" (luffa gourd) در واقع یک نوع کدوی قلیانی یا "گورد" (gourd) محسوب می شود(۸).

گیاهان جنس "لوفا" عمدتاً به واسطه اسفنج هایی که از داخل میوه های رسیده آنها به دست می آیند و برای تهیه لیف حمام (bath sponge) بکار می روند، معروفیت یافته اند(۸).

بسیاری از مردم دنیا فکر می کنند که اسفنج های "لوفا" را از گیاهان دریائی به دست می آورند درحالیکه آنها را از گیاهان خشکی زی خانواده "کدوئیان" حاصل می کنند(۸).

زارعینی که اقدام به کاشت بذور گیاه یکساله "لوفا" در فصل بهار می نمایند، پس از ۴-۵ ماه مبادرت به برداشت میوه های رسیده و خشک شده آن از روی بوته ها می نمایند سپس پوسته سفت میوه های "لوفا" را به طریقی می شکافند و لیف خشبي داخل آنها را برای مصارف گوناگون خارج می سازند(۸).

مبدأ و تاریخچه گیاه لوفا:

گیاه "لوفا" (Luffa aegyptiaca) سازگار با مناطق گرمسیری است ولیکن مبدأ اولیه و اصلی آن دقیقاً مشخص نیست گواینکه برخی از محققین مبدأ آن را شبه قاره هند و برخی دیگر آن را از مبدأ مناطق گرمسیری آفریقا و یا مناطق گرم و مرطوب آمریکای جنوبی عنوان کرده اند.

واژه "لوفا" (luffa ya loofah) احتمالاً منشأ زبان عربی دارد و ممکن است آن را به سبب کاربردهایی که از اسفنج داخل میوه های خشک آن از جمله "لیف حمام" می بردہ اند، استخراج کرده باشند. قدیمی ترین نام "لوفا" یا "لیف" در نوشته های قدیمی مصر دیده می شوند.

واژه "aegyptiaca" را طی قرن شانزدهم میلادی زمانی که گیاهشناسان اروپائی به معرفی گیاهان زراعی کشور مصر می پرداختند، ابداع کرده اند.

مستندات تاریخی حاکی از آن هستند که در سال ۱۶۳۸ میلادی شخصی به نام "Johann veslingius" برای نخستین دفعه نام علمی "Egyptian cucumber" را برای گیاه "لوفا" برگزید. همان شخص نام عمومی "لوفا" را نیز برای گیاه مذبور انتخاب کرد.

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

شواهد تاریخی نشان می دهند که گیاه "لوفا" از دوران های بسیار قدیم در بسیاری از مناطق جهان زراعت می گردیده است ولیکن بسیاری از محققین علوم زیستی عقیده دارند که آن را در مناطق گرمسیری آسیا نظیر هندوستان اهلی نموده اند سپس در طی سده های پس از میلاد مسیح در کشورهای چین و مصر رواج یافته است.

پژوهش های تاریخی حاکی از آن هستند که گیاه "لوفا" را طی قرون گذشته نیز در خاور میانه، هندوستان، چین، ژاپن و مالزی می کاشته اند.

امروزه گیاه "لوفا" را در بسیاری از مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری دنیا از جمله تعداد زیادی از کشورهای آسیائی و همچنین ایالات متحده آمریکا کشت می کنند(۱،۱۲،۵،۱۳،۳،۴).

پژوهش هائی که در طی سال های ابتدایی دهه ۱۹۹۰ میلادی در ایالت های میسوری و کارولینای شمالی انجام پذیرفتند، نشان دادند که تولید تجاری اسفنج لوفا در ایالات متحده آمریکا امکان پذیر و مقرر به صرفه می باشد.

امروزه گیاه لوفا در بسیاری از باغچه های خانگی و اراضی کوچک سراسر ایالات متحدة آمریکا پرورش می یابد(۲).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

مشخصات گیاهشناسی لوفا (Description):

"لوفا" با نام علمی "Luffa aegyptiaca" گیاهی علفی (herb)، بوته ای (bushy)، یکساله (annual)، بالا رونده (climbing)، سریع الرشد (vigorous)، نسبتاً خشبي (coarse) یکپایه (monoecious) و از خانواده کدوئیان (Cucurbitaceae) خاص مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری می باشد.

گیاه "لوفا" دارای ساقه های رونده (vine) پنج گوش (five angled) و دستک های پیچنده (tendril) است که از آنها برای صعود از داربست ها و حصارهای توری استفاده می نماید.

ساقه اصلی گیاه "لوفا" بسیار دراز (لغایت ۱۰ متر) و دارای گره های زاویه دار می باشد. سرعت رشد ساقه های گیاه "لوفا" بسیار زیاد است.

برگ های گیاه "لوفا" به حالات زیر دیده می شوند:

الف) پر مانند (pinnately

ب) دو پر مانند (bipinnately

پ) نخل مانند (palmately

برگ های سبز تیره و نسبتاً زبر گیاه "لوفا" به آشکال مدور (orbicular)، تخم مرغی (ovate) تا شبه کلیوی (reniform) همراه با وصله های نقره ای رنگ در لبه های فوچانی دیده می شوند.

برگ های "لوفا" دارای ۵-۷ برشگی یا لوب (lobes) عمیق، مُضرس یا دندانه دار (dentate)، با سطح ناهموار (scabrous)، نوک تیز (acute)، دارای قاعده قلبی شکل و به ابعاد ۲۷×۸-۲۵ سانتیمتر می باشند.

هر دو سمت برگ های "لوفا" دارای پُرزهای سفید رنگ کوتاه هستند.

برگ های "لوفا" از دُمبرگ های پُر زدار (petiole hispid) به طول ۱۰-۱۵ سانتیمتر بهره می برند.

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

گل های "لوفا" از نوع "یکپایه" یا "نر-ماده" (monoecious) می باشند و در محور برگ ها ظاهر می گردند.

گل های "لوفا" در تابستان و حدوداً ۵-۶ ماه پس از کاشت بذور ظاهر می شوند. این گل ها نسبتاً درشت، دارای گل آذین منفرد انتهایی و جاذب حشرات هستند.

گل های فنجانی شکل "لوفا" با پهنهای ۱۵-۵ سانتیمتر و شامل ۵ گلبرگ کاملاً آشکار به رنگ های زرد و طلائی هستند که در قاعده جام گل (corolla) به هم متصل می باشند. اندام های نر (staminate) گل های "لوفا" به طول ۴-۲۰ سانتیمتر رشد می کنند و در انتهای دارای ۵ پرچم (stamens) آزاد می باشند.

اندام های ماده یا مادگی (pistillate) گل های "لوفا" به صورت منفرد بر روی یک برآمدگی رشد می کنند و از بالا به اندام نر متصل می باشند.

گل های گره های پائینی ساقه های رونده "لوفا" فقط دارای اندام های نر هستند.

گل های گره های میانی ساقه های رونده آن هر دو اندام نر و ماده را دارا می باشند. گل های گره های انتهائی ساقه های رونده "لوفا" فقط دارای اندام ماده هستند.

گل های ماده "لوفا" دارای یک تخمدان (ovary) صاف و استوانه ای به همراه ۳ کلاله (stigma) می باشند.

گل های "لوفا" در صبحگاهان شکوفا می گردند.

مادگی گل های "لوفا" گرده های مورد نیاز برای تلقيق را توسط حشرات دریافت می کند.

گیاه "لوفا" اگر چه "دگرگرده افشار" یا "دگر لقاح" (cross pollinate) است ولیکن با وجود ویژگی "خود-ناسازگاری" (self-incompatibility) گاهاً "خودگشتنی" در بین گل های میانی ساقه ها در برخی بوته هایی حادث می شود زیرا حشراتی که وظيفة گرده

افشانی را بر عهده دارند، قادر به تمیز دادن گل های بوته های مختلف "لوفا" از همدیگر نیستند لذا احتمال اینکه ۲۰-۴۰ درصد گرده های جمع آوری شده از یک بوته بر روی گل های ماده همان بوته انتقال یابند، وجود دارد.

آنچه عمدتاً باعث افزایش احتمال بازدید شدن گل های گیاهان توسط حشرات گرده افshan می شود، ویژگی های زیر می باشند:

الف) رنگ های درخشان گل ها

ب) اندازه درشت گل ها

ج) تعداد فراوان تر گل های نر نسبت به گل های ماده

میوه های صاف و جذاب "لوفا" به رنگ سبز تیره و به صورت طولی رشد می کنند. طول متوسط میوه های دوکی یا استوانه ای شکل (oblong; cylindrical) گیاه "لوفا" حدود ۲۰-۴۰ سانتیمتر و قطر متوسط آنها ۲-۳ سانتیمتر است. این میوه ها از وسط متورم و در دو طرف باریک هستند. طول میوه های "لوفا" حداقل ۶۰-۷۵ سانتیمتر و قطر آن حداقل به ۶/۰-۷/۵ سانتیمتر می رسد.

میوه های "لوفا" از نظر گیاهشناسی نوعی خاص از "بری" ها یا "سته" ها (berry) موسوم به "پپو" (pepo) محسوب می گردند. برخی از میوه های "لوفا" در یک انتهای اندکی ضخیم تر هستند که به آنها "ridge" گفته می شود.

قسمت های داخلی میوه یا "اندوکارپ" (endocarp) سفید رنگ "لوفا" در واقع بخش خوارکی این گیاه محسوب می شود که پس از مرحله جوانی (۵-۷ سانتیمتری) به تدریج به حالت اسفنجی و فیبری در می آید و غیر مأکول می گردد. میوه های "لوفا" حداقل تا مرحله ۱۰-۱۵ سانتیمتری قابل خوردن هستند.

میوه های "لوفا" در زمان رسیدگی کامل و پس از خشک شدن دارای یک پوسته سفت و محکم (tough rind) می گردند و شبکه فیبر اسفنجی در داخل پوسته اش شکل می گیرد و دانه های صاف، سیاه و پهن آن در داخل بافت اسفنجی میوه ها پراکنده اند.

هر یک از میوه های "لوفا" حاوی صدها بذر هستند که در داخل آن به حالت "جداری" (parietal placentation) استقرار یافته اند.

دانه های "لوفا" در اغلب گونه ها سیاه رنگ ولی در برخی از گونه ها کرم رنگ می باشند. آنها صاف، تخم مرغی پهن و به طول ۱/۰-۱/۲ سانتیمتر دیده می شوند.
(۱، ۱۴، ۹، ۷، ۱۲، ۵، ۱۳، ۳، ۴، ۶، ۱۰، ۲).

«جدول ۱) مشخصات رده بندی گیاه "لوفا" (لوفا، ۱۳، ۳، ۴، ۶، ۱۲، ۱۴، ۹، ۱، ۱۰)»

سلول مشخص (Eukaryota)	قلمره (Domain)
گیاهان (plants یا Plantae)	سلسله (kingdom)
آوندداران (vascular plants یا Tracheobionta)	زیر سلسه (subkingdom)
بذر زادان (seed plants یا Spermatophyte)	سرگروه (super division)
گیاهان گلدار (flowering plants یا Magnoliophyta)	گروه (division)
نهاندانگان (Angiosperms)	شاخه (phylum)
دو پله ای ها (dicotyledons یا Eudicots)	رده (class)
dilleniidae و Rosids	زیر رده (subclass)
violales و یا Cucurbitales	راسته (order)
کدوئیان (cucumber family یا Cucurbitaceae)	خانواده (family)
لوفا (Luffa)	جنس (genus)
aegyptiaca Mill.	گونه (species)
Bryonia cheirophylla;	: "synonyms" یا مشابه علمی اسماء
Cucumis lineatus;	Luffa arabum;
Cucurbita luffa;	Luffa cylindrica;
Cucurbita multiflora;	Luffa scabra;
Cucumis acutangulus;	Luffa cordata;
Cucumis lineatus;	Luffa fruit;
Luffa pentandra;	Luffa acutangular;
Luffa petola;	Momordica veitchii;
Luffa clavata;	Momordica luffa;
	Momordica operculate;

اغلب ارقام جدید و اصلاح شده (cultigens) گیاه "لوفا" از نوع گیاهان یکپایه یا "مونوшиوز" هستند. اینگونه ارقام دارای دو نوع از بوته ها می باشند:

الف) برخی بوته ها فقط دارای گل های نر با گل آذین خوشه ای (cluster) هستند.

ب) برخی دیگر از بوته ها دارای گل های منفرد ماده و یا همراه با مجموعه ای از گل های نر دیده می شوند(۲).

اصلی ترین واریته های گیاه "لوفا" عبارتند از:

- الف) لوفای صاف (*Luffa aegyptiaca*) با نام علمی "Luffa aegyptiaca" (smooth luffa)
- ب) لوفای شیاردار (*Luffa acutangula*) با نام علمی "Luffa acutangula" (angled luffa)
- پ) لوفای وحشی (*Luffa operculata*) با نام علمی "Luffa operculata" (wild luffa)

wild luffa

wild luffa

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

"لوفای شیاردار" (ridged luffa) با نام علمی "Luffa acutangula" دارای مصارفی مشابه "لوفا"ی معمولی است (۱۲).

جدول ۲) مهمترین اسامی عمومی (common name) گیاه "لوفا" عبارتند از

: (۱، ۱۴، ۱۱، ۷، ۱۲، ۵، ۱۳، ۳، ۴، ۶، ۱۰)

Angled loofah	Loofah ; Loofa	اسفنج طبیعی
Bath sponge	Loofah gourd	اسفنج گیاهی
Climbing okra	Luffa sponge	اسفنج لوفا
Courage torchon Luffa	Rag gourd	توری
Dish-cloth gourd	Ridge cucumber	کشاتاکی
Dishrag gourd	Running okra	لوفا
Dish-cloth sponge	Scrubber gourd	لیف طبیعی
Egyptian cucumber	Smooth loofah	Vietnams luffa
Egyptian luffa	Smooth luffa	Vegetable sponge
Gourd luffa	Sponge gourd	Wild vegetable sponge
Towel gourd	Sponge luffa	Wash-rag sponge

پراکنش و نیازهای اقلیمی گیاه لوفا (distribution):

گیاه "لوفا" همانند سایر گیاهان یکساله از طریق بذرها یا از ارث از گستره طبیعت پراکنده می شوند (۱).

گیاه کدوی اسفنجی (لوفا) به طیف وسیعی از شرایط آب و هوایی متحمل است.

گیاه "لوفا" بهترین سازگاری را با اقلیم گرم‌سیری و نیمه گرم‌سیری برخوردار از تابستان‌های گرم و طولانی و فصل رشد عاری از سرما و یخبندان برای دستیابی به حداکثر رشد دارد می باشد.

گیاه "لوفا" در شرایط محیطی خنک به کندی رشد می کند.
بوته های گیاه "لوفا" با وقوع اولین یخبندان پائیزه کاملاً خشک خواهند شد.
متوسط دما برای رشد بهینه گیاه "لوفا" در حدود ۳۰-۳۵ درجه سانتیگراد است (۲،۶،۱۲،۳).

گیاه "لوفا" اراضی منطبق با معیارهای منطقه بندي وزارت کشاورزی آمریکا (USDA) واقع در ردیف های ۷ و بیشتر را می پسندد (۳).

گیاه "لوفا" برای رشد مطلوب به شرایط کاملاً آفتابگیر (full sun) نیازمند می باشد.
این گیاه برای رسیدن به حداکثر رشد باید در شرایطی با بیش از ۶ ساعت تابش مستقیم نور خورشید واقع گردد (۳،۷،۵).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

گواینکه گیاه "لوفا" در طیف وسیعی از انواع خاک ها از جمله خاک های رسی (clay)، سیلتی یا لوم (silt) یا loam و شنی (sand) رشد می کند اما خاک های لوم-شنی زهکش دار (good drained) را بهتر می پسندد.

گیاه "لوفا" قادر به تحمل شرایط ماندابی و خاک های اشباع (over-saturate) نی باشد. گیاه "لوفا" به خاک حاصلخیز (rich soil) سرشار از مواد آلی (organic matter) علاقمند است.

گیاه "لوفا" به خاک های خیلی اسیدی حساس است و بهترین PH برای رشد آن در حدود ۶/۰ - ۶/۸ می باشد (۱،۷،۵،۳).

گیاه "لوفا" به جهت داشتن ساقه های رونده خواهان داربست ها (trellis) و تکیه گاه هایی برای تحمل وزن (supporting) اندام های رویشی و زایشی خود می باشد. وجود داربست ها و توری های سیمی به گیاه "لوفا" امکان استفاده از شرایط تهویه (air circulation) مناسبی را می دهد و در نتیجه گیاه به بیماریهای قارچی کمتری دچار می گردد (۷،۵).

بهترین رشد گیاه "لوفا" در اراضی دارای ارتفاع کمتر از ۵۰۰ متر از سطح دریاهای آزاد رُخ می دهد (۱).

طول دوره رشد گیاه "لوفا" از کاشت تا برداشت برای شیوه نشائی حدود ۱۶ هفته (۴ ماه) و برای شیوه کاشت مسقیم بذور در زمین اصلی حدوداً ۲۰-۲۴ هفته (۵-۶ ماه) می باشد (۱).

مهترین شرایط برای رشد پهینه گیاه "لوفا" عبارتند از:

(الف) آب و هوای گرم (warm climate)

ب) تابستان و فصل رشد طولانی (long summer) و روزهایی با تابش شدید بیش از ۶

ساعت

پ) فضای کافی (space) از نظر فاصله مطلوب بین بوته ها و ردیف ها

ت) داربست ها یا شبکه تورهای سیمی (trellis) جهت گریز از تماس با خاک

ث) صبر و شکیباتی (patience) و دانش کافی زارعین

ج) خاک های زهکش دار و سرشار از مواد آلی (drainage & organic matter) (۳،۶،۲).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

کاشت و داشت گیاه لوفا (cultivation & cure)

"لوفا" یکی از گیاهان خانواده کدوئیان محسوب می شود که به سبب سهولت کشت و کار در بسیاری از مناطق جهان برای مقاصد غذائی و بهداشتی پرورش می یابد(۴).

"لوفا" جزو گیاهان یکساله (annual) محسوب می شود لذا همانند سایر گیاهان یکساله از طریق بذرورش (seed) ازدیاد می یابد. تکثیر گیاه "لوفا" توسط دانه هایی که از داخل میوه های رسیده اش جمع آوری می شوند، انجام می پذیرد(۱,۵).

امروزه یکی از مهمترین جنبه های پرورش گیاه "لوفا" را می توان دشواری در به دست آوردن حجم زیادی از بذور با کیفیت آن عنوان نمود.

بخش اعظم بذور تولیدی "لوفا" به کاشت در باغچه های خانگی تخصیص می یابند در حالیکه پرورش گیاه "لوفا" در باغچه های خانگی تنها به تولید اسفنج های کوچک و کم کیفیت با فیرهای ضعیف منجر می شود لذا توصیه گردیده است، هر دفعه که به بوته های "لوفا" با محصول مناسب و قابل توجه دست یافته باشد بذور میوه های رسیده آن را برای کاشت در سال بعد جمع آوری و نگهداری کنید(۲).

باید توجه داشته باشید که میزان "دگرلقاحی" یا "دگرگشتنی" (cross-pollination) به وفور در گل های گیاه "لوفا" رُخ می دهند لذا برای حفظ اصالت بذورتان برای سال های آتی از کاشتن ارقام مختلف گیاه "لوفا" در مجاورت همدیگر خودداری ورزید آنچنانکه کارشناسان اصلاح نباتات توصیه کرده اند که ارقام مختلف آن را با حدود ۷۰۰-۸۰۰ متر فاصله از همدیگر بكارند(۲).

بذور انتخابی باید بالغ، تازه و زیست پذیر (matured & viable) باشند زیرا بذوری که چند سال از عمرشان می گذرد، احتمالاً جوانه نمی زنند و سبز نمی گردند(۱۰).

باید در نظر داشته باشید که بذور "لوفا" در حالت عادی نیز غالباً به گندی و با پراکنده‌گی زمانی جوانه می‌زنند(۲).

بذور "لوفا" برای جوانه زنی خواهان بسترهای گرم هستند لذا:

الف) در صورت کاشت آنها در گلدان‌ها یا سینی‌های تولید نشاء که قبل از مساعد شدن هوا انجام می‌پذیرد، باید بلافاصله به مکان‌های گرم منتقل گرددند.

ب) کاشت بذور "لوفا" را در فضای بیرون تا مساعد شدن هوا به تأخیر اندازید(۱،۶،۱۰).

پوسته دانه‌های "لوفا" را قبل از کاشت به منظور تسهیل در جوانه زنی اندکی بخراشید و یا آنها برای مدت ۲۴ ساعت در آب و لم بخیسانید(۲،۱۰).

این قبیل از کدوهای قلیانی به حدود ۴ ماه زمان برای کاشت تا برداشت از طریق نشاء‌کاری و به حدود ۵-۶ ماه در شیوه کاشت مستقیم بذور نیازمندند(۸).

پرورش بذری گیاه "لوفا" خواهان شرایط اقلیمی گرم تر و فصل رشد طولانی تری نسبت به شیوه کاشت نشائی است(۳).

برای پرورش "لوفا" به روش کشت مستقیم بذور باید به انتخاب بذور مصرفی از بهترین محصولات خویش بپردازید و یا اینکه بذور مورد نیازتان را از فروشگاه های معتر ابتدای نمائید. توجه داشته باشید که بذور نامناسب به تولید بوته های ضعیف و میوه های کوچک می انجامند(۳،۱۰).

برای طولانی کردن فصل رشد در مناطق نیمه گرمسیری و معتدلة گرم بهتر است که از شیوه تولید نشاء (transplants) در محیط های کنترل شده و محفوظ نظیر گلخانه ها و پاسیوها استفاده کنید، تا گیاهچه های مناسب و کافی برای نشاء کردن در زمین اصلی را فراهم سازید(۲،۶).

گاهآ برای گریز از صدمات یخیندان های دیررس بهاره در ابتدای رشد و همچنین فرار از یخیندان های زودرس پائیزه که در انتهای فصل رشد احتمال وقوع دارند، اقدام به کاشت بذور "لوفا" در زیر تونل های پلاستیک می نمایند.

گرمایش تونل های پلاستیک را در طی زمان های احتمال بروز سرمای شدید و یخیندان ها با تعبیه یک یا چند لامپ حبابی متناسب با فضای موجود تأمین می نمایند.

در اینگونه موقع بذور خیساندۀ "لوفا" را در خاک زیر تونل های پلاستیک می کارند ولیکن باید مراقبت نمایند که تونل ها در ساعت آفتابی و گرم روز دارای تهویه مناسب گردند یعنی بخش هایی از لبه تونل های پلاستیک را برای جریان یافتن هوای خنک بالا بزنند(۱۰).

استفاده از سینی های گرم شونده تولید نشاء (seed heating pad) می تواند دوره جوانه زنی و سبزشدن بذور را کوتاه سازد و میزان موفقیت عمل را ارتقاء بخشد.

بذور "لوفا" بر روی سینی های گرم شونده تولید نشاء به میزان ۱۰۰٪ در طی ۳ شبانه روز جوانه می زند در حالی که بذور مزبور در صورت کاشت در گلدان ها پس از ۱۰ روز و با حدود ۵۰٪ موفقیت جوانه زنی می کند.

از سینی های مذکور می توان برای جوانه دار کردن بذور سایر انواع گیاهان از جمله موارد زیر به خوبی بهره جست:

الف) گوجه فرنگی (tomato)

ب) مارچوبه (asparagus)

پ) نخود (pea)

ت) فلفل (pepper)

ث) سیب زمینی شیرین (sweet potato).

seed heating pad

seed heating pad

seed heating pad

بذور گیاه "لوفا" در شیوه نشاء کاری ابتدا به مدت ۴-۶ هفته قبل از پایان یافتن خطر سرمادگی و یخندهانها در شرایط محیطی کنترل شده (indoor) پرورش داده می‌شوند سپس گیاهچه‌های حاصله را در فصل بهار پس از سپری شدن خطر یخندهانها دیررس در فضای باز نشاء می‌کنند (۲، ۱۰، ۸).

گیاهچه‌های "لوفا" را پس از ظهور اولین برگ‌های حقیقی به صورت منفرد در گلدان‌های کاغذی (paper pot) و قابل تجزیه شدن در خاک (biodegradable) نشاء ممکن است. کاشتن گیاهچه‌های نشاء در گلدان‌های قابل تجزیه می‌تواند مانع بروز شوک ناشی از انتقال گیاهچه‌ها به زمین اصلی شود (۲، ۱۰).

جدا کردن گیاهچه‌های نشاء از داخل حفره‌های سینی‌های نشاء باید به آرامی و با ظرافت انجام پذیرد، تا هیچیک از اندام‌های گیاهان جوان آسیب نبینند (۱۰).

امروزه برخی از تولیدکنندگان بجای گلدان‌های تجزیه‌پذیر از بلوك‌های خاک (soil block) دارای بافت مناسب استفاده می‌کنند (۱۰).

در صورتی که قادر باگچه خانگی با فضای کافی هستید، می‌توانید گیاهچه‌های نشاء "لوفا" را پس از بیرون آوردن از سینی‌های پرورش بطور جداگانه در گلدان‌های بزرگ و یا پاکت‌های مناسب نشاء کنید ولیکن هر دو آنها باید از استحکام کافی و فضای مناسب برای رشد کامل ریشه‌های گیاه "لوفا" برخوردار باشند (۱۰).

گلدان هائی که برای کاشت گیاهچه های نشائی "لوفا" بکار می روند، بهتر است که دهانه

ای به پهنای حدود ۵۰ سانتیمتر داشته باشند، تا بدین ترتیب:

الف) وجود فضای کافی برای رشد ریشه های گیاه

ب) عدم نیاز به آبیاری در دوره های زمانی کوتاه مدت

پ) وجود عناصر غذائی کافی برای رشد گیاه "لوفا" حاصل آیند(۱۰).

گلدان های حاوی گیاهان "لوفا" را می توانید در بالکن ها، بالای پله ها و کنار دیوارها

مستقر سازید(۱۰).

برای تولید گیاهچه های نشائی در محیط های محافظت شده به روشنائی کامل و دمای

۲۱-۱۸ درجه سانتیگراد به همراه رطوبت مناسب نیاز دارید(۳).

انتقال گیاهچه های نشائی به بستر اصلی باید قبل از محدود شدن شدید ریشه های

(آنها در سینی های تولید نشاء صورت پذیرد)(۷).

بهترین زمان برای انتقال گیاهچه های نشائی به هوای آزاد و کاشت در زمین اصلی در طی

ماه خرداد است(۱۰).

برای کاشت کدوهای "لوفا" توصیه شده است که زمین تخصیص یافته را از چند ماه قبل با

افزودن مواد آلی نظیر کمپوست (compost) برای این کار آماده سازند(۸).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

آزمایش خاک بستر قبل از کاشت بذور یا گیاهچه های نشانی "لوفا" حائز اهمیت است(۲). افزودن مقادیر کافی از مواد آلی (organic matter) به بستر رشد بوته های "لوفا" قبل از کاشت آنها الزامی است.

افزودن کودهای شیمیائی از جمله کودهای حاوی نیتروژن به صورت تقسیطی و به تعداد ۳-۲ دفعه در طول فصل رشد می تواند کمبود عناصر غذائی خاک را جبران نماید و بر میزان رشد گیاه بیفزاید(۳).

در صورتی که برای افزایش حاصلخیزی بستر کاشت کدوهای "لوفا" از انواع کودهای شیمیائی قبل از کاشت موسوم به کودهای شخمی استفاده می شود، بهتر است که از کودهایی که عناصر غذائی خود را به تدریج آزاد (slow-release) می سازند، بهره گیرند(۸).

افزودن مقدار کمی آهک به خاک بستر قبل از کاشت بذور یا گیاهچه ها توصیه شده است(۲).

همچنین توصیه شده است که در هر وله از کاربرد کودهای سرک از ۲۰-۲۵ کیلوگرم کود ازته خالص در هکتار بهره گیرند(۲).

افزودن کود سرک در طی فصل رشد بوته های "لوفا" به دو صورت زیر اولویت دارند:

الف) تعییه کردن کود سرک در مجاورت و عمق ۵-۱۰ سانتیمتری بوته های "لوفا" موسوم

به "side dress"

ب) افزودن کودهای محلول از طریق سیستم آبیاری قطره ای (drip-irrigation) (۲).

بذور يا نشاءهای کدوهای قلیانی را نباید به صورت متراکم کشت نمود زیرا آنها به فضای کافی برای آویزان شدن ساقه های رونده اش به میزان ۵-۷ متر از هر طرف نیازمندند(۸).

بذور "لوفا" را در بهار زمانی که دمای خاک به ۲۱ درجه سانتیگراد رسید، در بسترهای خاکی کاملاً آماده شده (شخم، دیسک، کود دامی، تسطیح) و دارای زهکش مناسب می کارند.

- بذور "لوفا" باید به صورت کپه کاری کاشته شوند بطوریکه در هر کپه یا حفره به تعداد ۴-۳ عدد بذر تعبیه گردند.

بذور "لوفا" را در خاک های مختلف در عمق ۱-۲ سانتیمتر کشت می کنند سپس روی آنها را با خاک نرم می پوشانند و محدوده آنها را به آرامی آپاشی می کنند.

فواصل بین بوته ها (in-row spacing) را حدود ۳۰-۴۰ سانتیمتر و فواصل بین ردیف بوته ها باید در حدود ۱/۵-۲ متر برگزیده شوند.

هیچگاه گیاه "لوفا" را به عنوان "گیاه همراه" (companion plant) در کنار سایر گیاهان خانواده کدوئیان نظیر خیار، خربزه، هندوانه و طالبی کشت نکنید لذا بکاربستن تناوب زراعی شدیداً توصیه می شود(۲،۶،۳).

برای تسريع در رشد بوته های "لوفا" طی اواسط بهار در اقالیم خنک بهتر است که بسترهای کاشت را به شکل پشته های کم ارتفاع در آورند و سطح پشته ها را با مالج صفحات پلی اتیلن سیاه بپوشانند.

آبیاری در شرایطی که بسترها را با صفحات پلی اتیلن سیاه پوشانده اند، لاجرم باید از طریق سیستم های آبیاری قطره ای صورت پذیرد(۲).

با مناسب شدن دمای هوا و خاک بستر باید نسبت به "سازگار ساختن" (hardening) گیاهچه های بذری یا دانهال های (seedlings) آماده نشاء کاری اقدام ورزید (adaptation) و آنها را با شرایط محیطی آزاد تطابق بخشید، تا از بروز شوک انتقال در آنها جلوگیری شود(۱۰).

مقاوم ساختن گیاهچه های بذری قبل از انتقال به فضای آزاد و قرار گرفتن در برابر تابش مستقیم خورشید در حدود یک هفته به درازا می انجامد.
 برای مقاوم سازی گیاهچه ها باید آنها را کم کم با شرایط نوری و دمائی مشابه شرایط عادی عادت داد(۱۰).

خاک بستر کاشت بذور "لوفا" باید مرطوب باشد اما از ایجاد حالت اشباعی (saturated) باید اجتناب ورزید(۶).

بذور گیاه "لوفا" به کندی جوانه می زنند لذا گیاهک های جوان "لوفا" پس از ۷-۱۴ روز از خاک بستر خارج می شوند و سبز می گردند(۳،۶).

هرچه دمای خاک کمتر از حد اپتیمم باشد و بذور مورد استفاده از کیفیت کمتری برخوردار باشند، زمان جوانه زنی و سبز شدن طولانی تر خواهد بود(۳).

مراقبت های مرحله داشت گیاه "لوفا" کاملاً مشابه زراعت خیار، خربزه و طالبی است(۶).

پس از آنکه ارتفاع گیاهچه های بذری کپه های ۳-۴ تائی به حدود ۵-۷ سانتیمتر رسید و اولین برگ حقیقی آنان ظاهر شد آنگاه بوته های مذکور را تُنک (thinning) می کنند و فقط یک گیاهچه را در هر کپه (hill) باقی می گذارند.

برای حذف بوته های مازاد بهتر است که ناحیه طوقة آنها را بین ناخن های دست له نمود(۳،۶،۲).

در مواردی که داربست ها را پس از سبز شدن گیاهچه ها در زمین نصب می کنند، باید مواطب باشند که حفر گودال های محل نصب میله ها هیچگونه خسارتی به بوته های در حال رشد "لوفا" نرسانند(۳).

کدو قلیانی اسفنجی یا "لوفا" دارای رشد بسیار سریعی است لذا می تواند ساقه های ۵ ضلعی خود را با کمک دستک های پیچنده ای که از محور برگ ها خارج می گردند، بر روی دستک ها بکشاند(۱).

گیاهچه های آماده انتقال را در زمان مناسب در کنار میله ها و یا حصارهای توری که قادر به تحمل وزن آنها باشند، نشاء می کنند، تا ضمن رشد کردن به آنها بچسبند و صعود (cling & climb) نمایند(۱۰).

در صورتیکه خطر سرمازدگی شبانه گیاهچه ها وجود دارد، بهتر است سطح آنها را عصرگاهان با پوشش مشبکی (vented cloche) بپوشانند. برای این منظور می توان از بطری های پلاستیکی آب یا نوشابه که از طول به دو نصف شده اند، استفاده نمود(۱۰).

رشد بوته های "لوفا" و تولید برگ های جدید باعث مقاومت تدریجی آنها در مواجهه با وضعیت آب و هوائی موجود خواهد شد ولیکن برای این کار به حدود یک ماه زمان نیاز می باشد(۱۰).

آبیاری (irrigation watering) مناسب و به موقع بوته های "لوفا" را از یاد نماید ولیکن از ایجاد حالت غرقابی و اشباع در خاک بستر پرهیزید(۱۰).

ساقه های گیاه "لوفا" ممکن است به طول ۹-۱۰ متر هم برسند لذا بهترین طریقه پرورش آنها چنین است که در اوایل رشد بر روی داربست ها (trellis) هدایت گردند، تا فضای کافی با تهווیه مناسب و پاکیزه در اختیار میوه هایش قرار گیرند(۳،۲).

استفاده از مالج مواد آلی (mulch) بر بسترها رشد گیاه "لوفا" با رعایت فاصله از طوقة گیاه برای حفظ رطوبت خاک توصیه شده است^(۶).

ساقه های رونده "لوفا" باید هر ۱-۲ روز یکبار بر روی شبکه های توری و یا داربست ها هدایت گردند، تا بتوانند به سمت بالا صعود کنند.
این بوته ها می توانند تا ارتفاع ۲-۳/۵ متر به بالا کشانده شوند^(۸).

استفاده از توری های سیمی (rugged trellis) و یا نرده های حامل سیم ها می توانند برای تربیت و صعود دادن بوته های کدو قلیانی "لوفا" استفاده شوند^(۸).

برای ایجاد نرده های داربستی می توان ترکه های کلفت چوب، میله های فلزی و لوله های پلیکا سود جُست(۸).

ساقه های رونده بوته های کدو قلیانی از نرده ها بالا فرستاده می شوند لذا فاصله بین ردیف های آنها را برابر روی زمین با کاشت سایر سبزیجات پُر می کنند(۸).

برخی از زارعین کم زمین اقدام به احداث سازه های مؤقت برای رشد کدوهای قلیانی می کنند سپس سازه های مذکور را در پایان فصل جمع آوری می نمایند(۸).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

بواسطه اینکه کدوهای قلیانی به خانواده کدوئیان تعلق دارند، انتظار بر این است که آنها به تولید گل هایی مشابه سایر کدوها از جمله کدو حلوائی مبادرت ورزند درحالیکه به تولید گل های بسیار درشت به رنگ زرد و گاهآ سفید مبادرت می ورزند که شباهت های کمی به آنها دارند.

گل هایی که در ابتدا ظاهر می گردند، تمامًا مذکر (نر) هستند ولیکن گل های ماده با میوه های کوچک و نابالغی که در قاعده آنها تشکیل می شوند، پس از چند هفته قابل مشاهده می باشند(۸).

در اوایل رشد بوته های "لوفا" باید تمامی گل های نر آن را که در ابتدای ساقه ها ظاهر می گردند، به همراه ۴ شاخه جانبی ابتدائی حذف (هرس) نمود، تا بوته ها کاملاً قوی حاصل آیند(۶).

گیاه "لوفا" حدوداً ۲ ماه پس از انتقال به محیط بیرون می توانند تمامی فضای تخصیص یافته را از جمله نرده ها و توری های سیمی را اشغال نماید(۱۰).

معمولأً توصیه می شود که ساقه های رونده کدوهای قلیانی را پس از اینکه به طول $\frac{3}{5}$ - $\frac{3}{10}$ متر رسیدند، قطع نمایند، تا بدین ترتیب ساقه اصلی گیاه به تولید گل های ماده بیشتری بپردازد و گیاه با حجم مناسب تری مدیریت گردد(۸).

میوه های کدوهای قلیانی از جمله "لوفا" پس از شکل گیری بلافاصله به رشد سریع می پردازند بطوریکه رشد آنها روزانه به ۳-۴ سانتیمتر می رسد.
اندازه متوسط میوه های "لوفا" حدود ۲۰-۴۰ سانتیمتر است اما طول برخی از آنها به ۷۰-۶۰ سانتیمتر هم می رسد.(۸،۳).

در صورتی که ساقه ها، برگ ها و میوه های گیاه "لوفا" بر روی سطح زمین و در تماس با خاک مرطوب پرورش یابند آنگاه:

الف) میوه های "لوفا" اغلب به شکل خمیده و دارای انحنا (misshaped) می شوند.

ب) بسیاری از میوه های "لوفا" در چنین شرایطی معمولاً مورد تهاجم آفات و بیماری های گیاهی واقع می گردند و دچار پوسیدگی (fruit rot) می شوند.

پ) اسفنج های داخل چنین میوه هایی تغییر رنگ (discolored) می دهند.

در حالیکه پرورش بوته های "لوفا" بر روی داربست ها و توری ها از بروز چنین مشکلاتی می کاهد و مانع پوسیدگی میوه های "لوفا" بویژه در اراضی و شرایط اقلیمی مرطوب می شود(۳،۲).

داربست های قائم (vertical trellis) مشابه آنچه در مورد پرورش بوته های خیار و لوبیاهای رونده (pole beans) از جمله برای لوبیا سبز (استانبولی) و لوبیا شمشیری (شلاقی) رایج هستند، می توانند برای پرورش گیاه "لوفا" مورد استفاده قرار گیرند(۲).

برای تحمل وزن میوه های بالغ "لوفا" می توان میله های فلزی یا چوبی به قطر حدود ۱۰ سانتیمتر و ارتفاع تقریبی ۲ متر را با فواصل ۵ متر به موازات همدیگر نصب نمود. انتهای میله ها را می توان با کابل یا سیم های کلفت و محکم به همدیگر متصل ساخت.

چندین سیم دیگر نیز به صورت عمودی بین سیم های فوقانی و سطح زمین نصب می شوند(۲).

باید ساقه های رونده گیاه "لوفا" را تدریجیاً بر روی سیم های داربست ها هدایت کرد و در این راستا سیم هایی که به شکل V از سطح زمین تا بالاترین سیم ها ایجاد شده اند، می توانند بسیار مفید واقع گردند(۲).

راهروهایی به عرض ۱/۵-۲ متر بین ردیف بوته های "لوفا" ایجاد می شود، تا در حرکت ادوات کشاورزی تسهیل شود(۲).

هدایت و تربیت ساقه های رونده گیاه "لوفا" باید هفته ای ۲-۳ دفعه و با دست انجام پذیرد و این روند تا رسیدن ساقه ها به بالای سیم ها ادامه یابد(۲).

باید کوشش شود، تا قمامی میوه های حاصله در فاصله بین سیم های فوقانی داربست ها و سطح زمین واقع گردند و بدین ترتیب هیچگونه تماسی با خاک نداشته باشند(۲).

بارندگی کافی و به موقع و یا انجام آبیاری تکمیلی برای نجات بوته های "لوفا" از مقابله با تنش خشکی لازم هستند(۱).

بستر رشد گیاه "لوفا" باید از رطوبت کافی در سراسر طول رشد برخوردار باشد.

آبیاری مداوم گیاهچه های "لوفا" پس از نشاء کردن تا قبل از استقرارشان چندان لزومی ندارد و همان آبیاری که در زمان انتقال آنها انجام می پذیرد، کفايت می نماید.

پس از حدود یک روز که از انتقال گیاهچه های نشائی گذشت آنگاه در غیاب وقوع

بارندگی باید اطراف طوقة گیاهچه های نشائی را با ارتفاع حدود ۲-۳ سانتیمتر در هفته آبیاری نمود.

در زمان آبیاری سعی شود که از پاشیدن قطرات آب بر روی ساقه ها و برگ های گیاه "لوفا" خودداری گردد زیرا بدین ترتیب شرایط محیطی برای شیوع بیماریهای گیاهی مساعد می شود(۲،۳).

رطوبت خاک بستر بوته های "لوفا" باید حداقل ۱۵-۲۰ درصد بالاتر از "نقطه پژمردگی دائم" یا "PWP" (permanent wilting point) باشد، تا حداکثر رشد گیاه وقوع یابد(۱).

بارندگی بیرویه و مازاد در طی دوره گلدهی و رسیدگی میوه های "لوفا" می تواند به عملکرد گیاه صدمه وارد سازد و از کیفیت محصول بکاهد(۱).

بوته های "لوفا" باید از وجود ۴ شاخه اولیه ای (lateral shoots) که از محل طوقه به بعد بر روی ساقه اصلی ظاهر می شوند، توسط هرس کاهشی (prune) خلاص گردد(۲).

حدود ۲ ماه قبل از وقوع یخنданهای معمول در منطقه کشت و کار باید هر آنچه گل های جدید بر روی ساقه های رونده "لوفا" ظاهر می شوند، بکلی حذف (pinch away) نمائید.

حذف اینگونه گل ها بسیار حائز اهمیت است و باید با قاطعیت دنبال شود زیرا: اولاً گیاه در این حالت تمامی انرژی و توان خود را مستقیماً برای رشد و بلوغ میوه های موجود بکار می بندد.

دوماً گیاه مجبور نیست که بخشی از مواد فتوستنتزی خود را مصروف میوه های نماید که هیچ شانسی برای بالغ شدن تا قبل از فرارسیدن یخنданهای پائیزه ندارند(۱۰).

گل های گیاه "لوفا" همانند سایر کدوئیان نیازمند گرده افشانی (pollination) هستند لذا برای این منظور باید ۲-۴ کندوی زنبور عسل را به ازای هر هکتار مزرعه "لوفا" در طی دوره گلدهی کامل گیاه (full bloom) قرار داده شوند، تا گرده افشانی مطلوب انجام پذیرد(۲).

میوه های سبز رنگ "لوفا" در مراحل پایانی رشد تدریجیاً به سبز روشن، زرد و قهوه ای سوخته تغییر رنگ می دهند سپس کاملاً خشک و شکننده می گردند(۱۰).

دانه های کاملاً رسیده "لوفا" نسبتاً درشت و سیاه رنگ هستند(۱۰).

سرمازدگی بوته های "لوفا" موجب پوسیدگی پوست میوه ها و رنگی شدن اسفنج داخل آنها می گردد(۱۰).

پرورش گیاه لوفا بر روی داربست ها (growing on trellis)

ساقه های رونده (vines) گیاه "لوفا" با سرعت بسیار زیادی رشد می کنند و طول بسیار زیادی خواهند داشت لذا خواهان داربست های محکم و قوی برای تحمل ساقه ها، برگ ها و میوه های حاصله می باشند(۳).

هدف از بکارگیری داربست ها آن است که میوه ها بر روی زمین قرار نگیرند و تهویه مناسب در اطراف آنها برقرار باشد زیرا قmas میوه ها با سطح خاک بویژه در اراضی مرطوب باعث عوارض زیر می گردد:

الف) پوسیدگی میوه ها (fruit rot)

ب) تغییر رنگ اسفنج داخل میوه ها (discoloration)

پ) تغییر شکل میوه ها از حالت راست و مستقیم به حالت خمیده و منحنی (misshaped curved) .(۳)

داربست های لازم برای گیاه "لوفا" می توانند مشابه داربست هایی باشند که برای بوته های خیار و بوته های لوبيا های رونده (pole beans) بکار می روند. اين قبيل داربست ها باید به اندازه کافی بزرگ و محکم باشند، تا تمامی پیکره بوته های "لوفا" را تا زمان برداشت محصول متحمل گرددند(۳).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

میله هایی که برای احداث داربست های "لوفا" استفاده می شوند، بهتر است که حدود ۱۰ سانتیمتر قطر داشته باشند.

میله ها یا پایه های چنین داربست هائی باید با حدود ۳-۴ متر فاصله از یکدیگر استقرار یابند.

میله های داربست ها باید با کمک سیم های فلزی بطور افقی از پائین تا بالا به همدیگر متصل شوند.

برای تربیت راحت تر ساقه های رونده "لوفا" بهتر است که در نصب تعدادی از سیم های ارتباطی از الگوی V پیروی نمایند، تا توسط دستک های پیچنده "لوفا" گرفته شوند(۳).

آفات و بیماریهای گیاه لوفا (pests & diseases)

مهمترین بیماریهای گیاه "لوفا" عبارتند از:

الف) سفیدک دروغین یا داخلی (downy mildew)

ب) سفیدک پودری یا حقیقی (powdery mildew)

ج) بادزدگی آلتناریائی (Alternaria leaf blight)

د) لکه برگی زاویه دار (angular leaf spot)

این بیماریها گواینکه اغلب بر روی بوته های "لوفا" قابل مشاهده هستند اما خوشبختانه خسارات قابل ملاحظه ای بر محصول ایجاد نمی کنند(۳،۲).

بیماری سفیدک پودری (powdery mildew) معمولاً بر روی برگ های کدوهای قلیانی از جمله گیاه "لوفا" شیوع می یابد.

برای کنترل خسارات سفیدک پودری بهتر است یک فنجان شیر بدون چربی (skim milk) را با ۵ فنجان آب رقیق ساخته و بر روی برگ های گیاهان آلوده پاشند. پاشیدن محلول مذکور باید بطور هفتگی و به مدت سه هفته تا زمانی که برگ های جدید و سالم رشد کنند، ادامه یابد(۸).

مهمترین آفات گیاه "لوفا" عبارتند از:

الف) سوسک خیار (cucumber beetle

ب) کنه تارعنکبوتو (spider mites).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

کنترل آفات بر روی گیاهان کم اهمیت (minor crop) که توجه جهانی چندانی نسبت به آنها وجود ندارد و همچنین سهم چندانی در اقتصاد کشاورزی جهان ایفاء نمی‌کنند، نسبتاً دشوار است زیرا آفتکش‌های اختصاصی قابل ملاحظه‌ای در مورد آنها ساخته و عرضه نمی‌شوند(۲).

برای مبارزه با سوسک‌های لوبیا (cucumber beetles) بهتر است که روی ردیف‌های بوته‌های گیاه را با پوشش‌های شناور (floating row cover) پوشانند، تا از هجوم آفت مزبور و سایر آفات مشابه به گیاه مزبور جلوگیری شود(۸).

کنترل شیمیایی آفات و بیماریهای گیاه "لوفا" نیازمند آن است که از فهرست آفتکش‌های و قارچکش‌های مجاز برای این کار مطلع باشید لذا توصیه می‌شود که قبل از هر اقدامی با کارشناسان خبره و ادارات متصدی امر در منطقه مشورت نمایید و در ضمن از سوم شیمیایی مصرفی دقیقاً مطابق با دستورالعمل‌های روی برچسب هایشان بهره گیرید(۱).

برای کنترل علف‌های هرز مزارع "لوفا" می‌توان از علفکش‌های "گلیفوسيت" و "تریکلولپیر" (triclopyr) استفاده کنید. برای پاشیدن علفکش‌های مزبور بهتر است از سمپاش‌هایی با نازل‌های مجهز به کلاهک هدایت بهره گیرید(۱).

مهمترین شیوه های کنترل آفات و بیماریهای گیاه "لوفا" عبارتند از:

الف) بکارگیری تناوب زراعی (crop rotation)

ب) اجتناب از آبیاری بارانی (avoiding overhead irrigation)

پ) استفاده از آبیاری قطره ای (drip irrigation)

پ) هرس کردن شاخه های جانبی نزدیک سطح زمین (pruning)

پ) استفاده بهنگام و مناسب از سموم قارچکش و آفتکش آلی و شیمیائی (pesticides

.(۳،۲) (& fungicides

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

برداشت محصول لوفا (harvesting)

گیاه "لوفا" عمدتاً برای دستیابی به محصول میوه هایش کاشته می شود. میوه های "لوفا" را در دو مرحله از رشد آن ها برداشت می نمایند:

الف) مرحله ای که هنوز نارس هستند و طول آنها کوتاهتر از ۵-۷ سانتیمتر است.
اینگونه میوه ها به مصارف خوراکی رسانده می شوند.

ب) مرحله رسیدگی کامل و زمانی که:

ب-۱) کاملاً بر روی بوته ها رسیده، بالغ و خشک شده اند و رنگ آنها از سبز تیره به قهوه ای سوخته (tan) تغییر یافته و از نظر وزن کاملاً سبک شده اند.

ب-۲) کاملاً رسیده و بالغ شده اند ولیکن هنوز خشک نشده اند اما به دلیل وقوع سرمای شدید و یخنیان ها که باعث خشک شدن بوته ها و آسیب به میوه ها می شود، بهتر است که برداشت شوند و در مکان های خشک و خنک به ادامه فرآیند خشک شدن پردازنند (۲، ۳، ۱۰، ۵).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

بوته های گیاه "لوفا" باید در طی اواخر فصل رشد مرتباً مورد بازدید قرار گیرند و میوه های خشک شده را تدریجیاً از بوته ها برداشت کرد(۲).

کدوهای قلیانی زینتی را می توان به محض اینکه ساقه های آنها به رنگ قهوه ای در آمدند، از ساقه ها جدا نمود. در این زمان دستک های پیچنده گیاه نیز کاملاً خشک شده اند.(۸).

میوه های نارس "لوفا" به رنگ سبز تیره هستند اما در مراحل پایانی بلوغ کم زرد،
طلائی و قهوه ای می شوند(۵).

برداشت میوه های "لوفا" قبل از قهوه ای و خشک شدن باعث می شود که کندن پوست آنها بطور کامل و راحت انجام نگیرد(۱۰).

دوره زمانی برداشت میوه های "لوفا" عبارتند از:

- الف) برداشت میوه های سبز و نارس "لوفا" برای مصارف خوراکی از اواخر تابستان آغاز می شود.
- ب) برداشت میوه های رسیده "لوفا" برای تهیّه اسفنج در طی ماههای پائیز شروع می شود و تا فرارسیدن یخنдан ها ادامه می یابد(۵).

کدوهای قلیانی اسفنجی باید تا زمانی که تمامی ساقه ها و برگ های بوته هایشان خشک شوند، بر روی گیاه باقی بمانند. در این زمان هر دو انتهای میوه های "لوفا" خشک شده اند(۸).

تمامی میوه های "لوفا" باید قبل از فرارسیدن اولین یخنдан های پائیزه برداشت گردند(۶).

معمولًاً میوه های خشک شده "لوفا" را به همراه ۳-۵ سانتیمتر از دم میوه قطع می کنند(۳).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

علائم رسیدگی کامل میوه های "لوفا" عبارتند از:

الف) رنگ قهوه ای سوخته (tan)

ب) پوست خشک (dry)

پ) وزن سبک (light)

ت) صدای تلق و تلوق دانه های داخل میوه در زمان تکان دادن آنها (loose

.). (۵، ۸، ۳، ۲) (seeds

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

نگهداری و فرآوری میوه های لوفا (reserving & process)

میوه های رسیده و خشک شده گیاه "لوفا" را پس از برداشت در مکانی نظیر گوشة با غچه ها جمع آوری می کنند، تا کاملاً خشک گردند. در این زمان اگر پوسته خشک و سفت میوه های "لوفا" شکافته شوند آنگاه بخش داخلی اسفنجی آنها که به رنگ قهوه ای سوخته است، آشکار می گردد(۸).

متأسفانه الگوها و آشکال رنگی و زیبای روی سطح میوه های کدوهای قلیانی بویژه کدو قلیانی "قوی خالدار" در اثر فرآیند خشک شدن کاملاً زائل و ناپدید می شوند(۸).

رنگ های زیبای میوه های کدو قلیانی در اثر کپک زدگی (mold) نیز محو و ضایع می گردند(۸).

میوه های "لوفا" در طی فصل رشد بر روی بوته ها خشک می شوند ولیکن با فرارسیدن سرما و یخندهان پائیزه و در نتیجه خشک شدن بوته ها می باشد تمامی میوه های باقیمانده را ببرداشت نمود و آنها را در مکان گرم، خشک و برخوردار از تهویه مناسب (warm & dry & ventilated) بطور مصنوعی خشک نمود(۲).

در مناطقی که دارای فصل رشد (growing season) طولانی هستند، ممکن است مجبور به حذف برخی از میوه های بالغ در زمانی باشید که هنوز به رنگ سبز تیره هستند و یا به تازگی شروع به زرد شدن و آزاد ساختن اسفنج هایشان نموده اند. در اینگونه موقع زمانی که میوه های "لوفا" را به آرامی فشار می دهید، باید از پوست آنها صدای پوپ (pop) خارج شود که نشاندهنده آغاز شُل شدن پوست میوه از اسفنج داخل آن می باشد. در این مرحله ناحیه گل یعنی کلاهک انتهایی میوه را می توان شکست و دستجات آوندی (vascular bundle) متصل به پوست را همانند یک لباس زیپ دار از کنار میوه جدا ساخت(۲).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

اسفنج های داخل میوه های نیمه خشک "لوفا" پس از خارج شدن از پوست دارای رنگ سفید و مرطوب هستند.

اسفنج های خارج شده را سریعاً آبکشی می کنند، تا از اکسیداسیون عصاره های گیاهی که هنوز بر روی اسفنج وجود دارند، جلوگیری کنند و گرنه اسفنج ها دارای رنگ تیره ای خواهند شد.

اسفنج های آبکشی شده را به نخ می کشنند و یا بر روی چنگک هایی می آویزنند و یا اینکه آنها را در داخل سبد ها و یا توری هایی در مواجهه با جریان هوا قرار می دهند، تا کم کم خشک شوند.

اینگونه اسفنج ها نیازی به خیسانده شدن مجدد و انجام فرآیند رنگزدائی (soak & bleach) ندارند(۲).

میوه های "لوفا" را نباید در شرایط محیطی و مکان های مرطوب و فاقد تهویه مناسب، خشک نمود زیرا:

الف) مدت زمان لازم برای خشک شدن میوه ها طولانی خواهد شد.

ب) اسفنج های "لوفا" دچار تغییر رنگ خواهند گردید(۲).

به موازات خشک شدن میوه های کدو قلیانی و در صورتی که پوسته آن دچار پوسیدگی نگردد، الیاف اسفنجی داخل میوه ها تدریجاً خشک و سفت می شوند(۸).

میوه های خشک "لوفا" را در شرایط و محیط های خشک و دارای تهویه مناسب بر روی توری ها و سبدها قرار می دهند و یا از طریق آویزان کردن نگهداری و انبار می نمایند(۲).

خشک شدن کامل الیاف اسفنجی داخل میوه های "لوفا" بطور طبیعی ۳-۶ ماه و گاهآ بیش از آن طول می کشد که این مدت هم بستگی به میزان ضخامت پوسته میوه ها و شدت گرمای محیط دارد(۸).

در صورتی که میوه های "لوفا" در زمان خشک شدن بر روی بوته ها کاملاً رسیده و بالغ شده باشند آنگاه پوست آنها را می توان به آسانی از بخش اسفنج داخلی جدا نمود اماً جدا کردن پوست میوه هایی که بر روی بوته هایشان کاملاً خشک نشده باشند، نسبتاً دشوار است لذا باید چنین میوه هایی را به مدت ۵-۲۰ دقیقه در آب گرم خیساند سپس اقدام به کندن نواری پوست آنها نمود(۲،۳،۵).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

جمع آوری دانه های "لوفا" پس از کندن پوست میوه های رسیده از داخل فیبر اسفنجی صورت می پذیرد. برای این منظور اقدام به تکان دادن فیبر اسفنجی می نمایند، تا دانه ها از طریق مجرای وسط فیبر به خارج هدایت شوند.

گاهاً برای جمع آوری دانه های "لوفا" قبل از کندن پوست میوه هایش اقدام می گردد. برای این منظور ابتدا کلاهک میوه را با وسیلهٔ تیزی جدا می سازند سپس با تکاندن میوه مبادرت به جمع آوری دانه های داخل آن می کنند(۵،۳،۲).

بستگی به اینکه شما قایل به چه نوع استفاده ای از اسفنج های "لوفا" دارید، جداسازی دانه های آن را می توانید از طریق بریدن اسفنج ها در محور عمودی (برای تهیه لیف حمام) و یا بریدن آنها به موازات محور طولی (برای تهیه اسکاچ و دستکش) با سرعت بیشتری انجام بدهید(۲).

بدور نیاز برای کاشت سال آتی را باید از بهترین میوه های "لوفا" انتخاب کنید(۲).

فیبر اسفنجی گیاه "لوفا" را قبل از کاربردهای بهداشتی بهتر است که در آب بجوشانند(۱۱).

برای تمیز کردن و رنگ زدائی اسفنج "لوفا" از وجود مواد زائد نظیر شیره گیاهی بهتر است که آن را به مدت یک ساعت در داخل محلول های سفید کننده ای ۱۰% bleach (solution) مثل محلول کلرین ۱۰% (chlorine) یا محلول "هیپوکلریت سدیم" با فرمول "NaOCl" و یا فرم تجاری "کلراکس" (clorox) قرار دهنده سپس اسفنج ها را با آب تمیز شستشو و آبکشی کنند و قطرات آب اضافی را از اسفنج ها جدا کنند(۲،۵).

اسفنج های رنگ زدائی و تمیز شده را پس از آبکشی در محل های گرم و دارای تهویه مناسب قرار می دهند، تا کاملاً خشک شوند آنگاه انبار می کنند(۳).

تولید جهانی محصول لوفا:

امروزه بیشترین تولید تجاری گیاه "لوفا" در کشورهای: چین، کره جنوبی، هند، ژاپن، آمریکای مرکزی و برزیل انجام می پذیرند(۱).

بازارهای سنتی فروش اسفنج "لوفا" در شهر استانبول کشور ترکیه و شهر "داسکا" در کشور بنگلادش از شلوغ ترین مراکز تجاری این محصول در سراسر دنیا محسوب می گردند(۱۲).

"جدول ۳) پرورش گیاه "لوفا" در کشورهای زیر رواج بیشتری دارد(۱۴، ۱) :

آقیانوسیه	اروپا	آسیا		آمریکا	آفریقا	
استرالیا	آلان	نپال	بوتان	آرژانتین	ماداگاسکار	الجزیره
بلیز	ایتالیا	پاکستان	چین	بولیوی	مالی	بنین
کومور	پرتغال	تاجیکستان	گرجستان	برزیل	نیجریه	بورکینافاسو
وینستون و گرانادینس	روسیه	تایلند	هندوستان	کلمبیا	سودان	کامرون
	اسپانیا	ازبکستان	عراق	کاستاریکا	سنگال	جاد
	سوئیس	ویتنام	ژاپن	اکوادور	تونس	ساحل عاج
	اوکراین	کره جنوبی	قرقیزستان	الصالوادور	اوگاندا	مصر
	انگلیس	بنگلادش	لانوس	گوآما لا	لیبی	گینه استوائی
	ونزوئلا	مالزی	میامار	جامائیکا	لیبریا	اتیوپی
ایالات متحده				مکزیک	کنیا	غنا
				پاناما		
				نیکاراگوئه		
				پرو		
				پاراگوئه		
				پورتوریکو		

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

بازاریابی و فروش محصول لوفا (marketing & sale)

محصول اسفنج "لوفا" (luffa sponge) در بسیاری از فروشگاه های عرضه مواد آرایشی و بهداشتی، لوازم استحمام، حراجی ها و داروخانه ها به سادگی در دسترس قرار دارد. محبوبیت لوفا برای تولید وسایل بهداشت شخصی به سبب تأثیر نرم و لطیف آنها بر پوست انسان می باشد.

بسیاری از مصرف کنندگان دانا و آگاه نیز از نظر اینکه تولیدات حاصل از گیاه "لوفا" دارای مزایای زیر هستند، از آنها جانبداری می کنند:

- (الف) قابل تجزیه زیستی (biodegradable)
- ب) کاملاً طبیعی و گیاهی (natural)
- پ) منابع تجدیدپذیر (renewable resource).

در بسیاری از کشورهای جهان اقدام به تهیه وسایل تمیز کننده خانگی از اسفنج های "لوفا" می نمایند و خریداران از چنین تولیداتی برای تمیز کردن گلدان ها، دیگ ها، ماهیتابه ها، منقل ها، باربیکیوها، لاستیک ماشین ها و بسیاری از سطوح که نباید در اثر سائیده شدن با الیاف زبر آسیب بیند و یا خراشیده شوند، استفاده می کنند(۲).

الیاف محکم "لوفا" در ساخت تولیدات صنعتی نظیر فیلترها، عایق کاری ها، بسته بندی کالاهای ظریف و آسیب پذیر نظیر کلاه های زنانه، عروسک ها، اسباب بازیها و بسیاری از وسایل گرانبهاء دکوراسیون ها استفاده می شوند(۲).

امروزه اکثر کشورهای مصرف کننده اسفنج "لوفا" اقدام به وارد کردن کالای مورد نیازشان از کشورهای السالوادور، کره جنوبی، تایوان، گواتمالا، کلمبیا و ونزوئلا می نمایند(۲).

امروزه افزایش تقاضا برای تولیدات "لوفا" باعث بالا رفتن ارزش اقتصادی این محصول در بازارهای عمدۀ جهانی شده است بطوریکه هر اسفنج آن به بهای ۱۰/۴۰ دلار آمریکا معامله می شود و این امر سبب فرونی یافتن اراضی زیر کشت گیاه "لوفا" در برخی مناطق جهان از جمله ایالت های کارولینای شمالی و فلوریدا در ایالات متحده آمریکا شده است(۲).

بالاترین قیمت برای هر عدد از اسفنج های "لوفا" فقط از طریق فروش مستقیم و بدون واسطه (direct marketing) عاید کشاورزان خواهد شد. تولید کنندگان اسفنج "لوفا" در اینگونه موارد می توانند با تهیّه برچسب های مناسب و دادن آگهی ها (labeling & advertising) نسبت به فروش اسفنج های حاصله در بازارهای محلی و منطقه ای اقدام نمایند(۲).

تولیدکنندگان اسفنج های "لوفا" علاوه بر بازارهای محلی می توانند اسفنج های به دست آمده را به طرق زیر به فروش برسانند:

الف) دکه های حاشیه جاده ای (roadside stands)

ب) صندوق عقب اتومبیل ها و پشت وانت ها (tail-gate markets).(۲)

بستگی به اندازه (size) هر یک اسفنج های تولیدی و مقدار ارزش افزوده (value-added) آنها می توان قیمت هر عدد اسفنج را در مبادلات خرد فروشی از ۱-۵ دلار آمریکا تعیین نمود(۲).

در مواردی که زارعین موفق به حصول چند هزار اسفنج "لوفا" برای فروش شده باشند، ممکن است تصمیم بگیرند که آنها را در فروشگاه های مواد غذایی-بهداشتی محلی به فروش برسانند.

تولیدکنندگان همچنین می توانند از فروشگاه هایی که درگیر با فروش محصولات دوستار محیط زیست هستند و یا مغازه های فروش سبدهای هدیه برای عرضه تولیدات خویش بهره گیرند و یا در صورت امکان به افتتاح فروشگاه های شخصی برای تسهیل در این امر پردازنند(۲).

در مواردی که زارعین واقعاً مصمم به تولید اسفنج های "لوفا" باشند و از توانائی مالی و عملیاتی تولید مقادیر زیادی از اسفنج های "لوفا" با کیفیت بالا برخوردار باشند، بهتر است که در مورد بازاریابی و عقد قراردادهای لازم با خریداران عُمده اقدام نمایند(۲).

در صورتی که کیفیت اسفنج های تولیدی با کیفیت تولیدات تجاری مشابهت داشته و قابل رقابت باشند آنگاه زارعین می توانند مستقیماً با شرکت های مربوطه تماس بگیرند و نمونه هایی از تولیدات خود را برای قیمت گذاری و عقد قرارداد فروش سلفی به آنها ارائه نمایند(۲).

زارعین برای اینکه دستاوردهای اقتصادی مطلوب را از زحمات خویش داشته باشند، باید وارد کارزار مبادلات تجاری گردند. از جمله اینکه برخی شرکت‌های کوچک تجاری از خرید محصولات کم حجم تولیدکنندگان خود در صورت برخورداری از کیفیت مطلوب استقبال می‌کنند لذا در آغاز می‌توان با آنها وارد مذاکرات تجاری گردید(۲).

در شروع ورود به بازارهای تجاری بهتر است که تعدادی از فروشگاه‌های عرضه اسفنج‌های "لوفا" را تحت بازدید قرار دهید، تا به خوبی در جریان و روند جدیدترین وضعیت عرضه و فروش کالایتان قرار گیرید(۲).

اسفنج حاصل از کدوهای "لوفا" (gourd sponge) در اکثر کشورهای دنیا جزو محصولات فرعی و غیر ضرور (minor crops) محسوب می‌شوند در حالیکه از پتانسیل بسیار دهنده اقتصادی لازم برخوردار می‌باشند آنچنانکه امروزه هر عدد از اسفنج‌های مذکور را در سطوح عمده فروشی تا خردخود فروشی با قیمت‌های ۴۰-۵۰ دلار آمریکا خرید و فروش می‌نمایند(۲).

به هر حال از هر هکتار مزرعه "لوفا" در حدود ۴۰-۵۰ هزار عدد اسفنج به دست می‌آید گوینکه ممکن است مشکلات عدیده‌ای نیز در راستای تولید و عرضه آنها به مقتضای اقتصاد منطقه‌ای و رویدادهای جهانی بروز نمایند(۲).

مشکلات تولید اسفنج لوفا (production problems)

مهمترين مسائل و مشكلاتي که در راستاي توليد اسفنج های "لوفا" در اکثر جوامع وجود دارند عبارتند از:

- ۱) عدم معرفی آفتكش ها و قارچکش های تخصصی برای محافظت از گیاه "لوفا"
(insecticides & fungicides)
- ۲) کمبود نیروی انسانی کارآزموده و بالا بودن هزینه های کارگران ماهر برای:
۱-۲) تربیت گیاه "لوفا" بر روی داربست ها (plants training)
- ۳-۲) پاک و تمیز کردن اسفنج ها (sponges cleaning)
- ۳) عدم توانائی رقابت اسفنج های داخلی با اسفنج های وارداتی به سبب:
۱-۳) کیفیت بسیار بالای اسفنج های وارداتی
- ۲-۳) وفور و دسترسی آسان به اسفنج های وارداتی
- ۳-۳) ارزانی اسفنج های وارداتی (۲).

راهکارهای افزایش تولید "لوفا" در کشورها:

- ۱) کاهش دادن هزینه های تولید و فرآوری محصول "لوفا"
- ۲) توصیه کاشت گیاه "لوفا" به عنوان "محصول مکمل" (supplemental crop) و یا "گیاه همراه" (component crop) در مزارع زارعین بلند پرواز و پُر تلاشی که دارای توانائی های بازاریابی مناسب و ریسک پذیری هستند.
- ۳) کاشت گیاه "لوفا" در مزارع وسیع و مکانیزه بجای اراضی کوچک و باغچه های خانگی(۲).

عناصر غذائی گیاه لوفا (nutrition)

میوه های سبز و نارس "لوفا" حاوی ترکیبات غذائی زیر می باشند:

الف) عناصر معدنی (minerals) از جمله منزیم، پتاسیم، مس و منگنز

ب) ویتامین ها (vitamins) از جمله ویتامین A ، B5 ، C و B6

پ) آنتی اکسیدان ها (antioxidants)

ت) چربی ها (lipids)

ث) کربوهیدرات ها (carbohydrates)

ج) فیبر غذائی (dietary fiber) .(۴)

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

برخی گزارشات حاکی از آن هستند که میوه های خام "لوفا" حاوی: %۹۳ آب، %۱/۲ پروتئین، %۰/۲ چربی، %۳/۱ کربوهیدرات، %۲/۰ فیر غذائی و %۰/۵ خاکستر هستند(۱).

"جدول ۴) مواد و عناصر غذائی موجود در ۱۰۰ گرم میوه لوفا نارس و خام عبارتند از (۱۲):"

انرژی	۱۳ کیلوکالری	ویتامین C (فولیت)	۱۲ میکروگرم
کربوهیدرات	۱۴/۵ گرم	C ویتامین	۵/۷ میکروگرم
قندها	۵/۱ گرم	E ویتامین	۰/۲۶ میکروگرم
فیر غذائی	۲/۹ گرم	K ویتامین	۱/۷ میکروگرم
چربی	۰/۳۴ گرم	کلسیم	۹ میلیگرم
پروتئین	۰/۶۶ گرم	آهن	۰/۳۶ میلیگرم
A ویتامین	۲۶۰ IU (واحد بین المللی)	منزیم	۲۰ میلیگرم
ویتامین B1 (تیامین)	۰/۰۵ میلیگرم	فسفر	۳۱ میلیگرم
ویتامین B2 (ریبوفلاوین)	۰/۰۴ میلیگرم	پتاسیم	۴۵۳ میلیگرم
ویتامین B3 (نیاسین)	۰/۲۶ میلیگرم	سدیم	۲۱ میلیگرم
ویتامین B6	۰/۰۹ میگرم	روی	۰/۱۷ میلیگرم

جدول ۵) ترکیبات موجود در هر فنجان معادل ۱۷۸ گرم از گوشت میوه خام "لوفا" عبارتند
از (۴):

انرژی	کیلوکالری ۱۰۰	B2 ویتامین	۰/۷ میلیگرم
پروتئین	۱/۱۷ گرم	منگنز	۰/۳۹ میلیگرم
چربی کل	۰/۶۱ گرم	پتاسیم	۸۰۶ میلیگرم
کربوهیدرات	۲۵/۵۳ گرم	مس	۰/۱۵ میلیگرم
فیر غذائی	۵/۲ گرم	منزیم	۳۶ میلیگرم
قدها	۹/۲ گرم	آهن	۰/۶۴ میلیگرم
A ویتامین	۴۶۳ میکروگرم	فسفر	۵۵ میلیگرم
B5 ویتامین	۰/۸۹ میلیگرم	اسیدهای چرب اشباع	۰/۰۵ گرم
B6 ویتامین	۰/۱۸ میلیگرم	اسید پالمتیک	۰/۰۳ گرم
C ویتامین	۱۰/۱ میلیگرم	اسید اولنیک	۰/۱۱ گرم
B1 ویتامین	۰/۰۸ میلیگرم	اسید لینولئیک	۰/۰۲۶ گرم

مستندات موثق مؤید آن می باشند که میوه های نارس "لوفا" سرشار از آنتی اکسیدان ها هستند(۱).

میوه های نارس "لوفا" همانند میوه های دیگر کدوئیان سرشار از متابولیت های ثانویه (secondary metabolites) می باشند. از این متابولیت ها در صنایع داروسازی برای تهیه بخشی از داروها بهره می گیرند(۱).

بذور "لوفا" حاوی مقادیری روغن خوارکی (edible oil) هستند. مغز دانه های "لوفا" که حدود ۵۱٪ وزن بذور آن را تشکیل می دهند، حاوی ۴۶٪ روغن و ۴۰٪ پروتئین می باشند(۱،۱۲).

گزارش های اخیر حاکی از استخراج دو نوع پروتئین از دانه های گیاه "لوفا" هستند که قادر به تحریک سقط جنین (abortion) در موش های خانگی بوده اند. پروتئین های حاصل از دانه های "لوفا" همچنین توانستند از سنتز پروتئین ها در سیستم عاری از سلول (cell-free system) ممانعت به عمل آورند. پژوهش ها نشان داده اند که این پروتئین ها قادر به جلوگیری از جذب "تایمیدین" (thymidine) در سلول های "کوریوکارسینوما" (choriocarcinoma) انسان می باشند. "تایمیدین" با فرمول "C₁₀H₆N₂O₂" یکی ترکیبات نوکلئوتید "تیمین" می باشد و "تیمین" یا "T" یکی از چهار نوکلئوتید اصلی سازنده مولکول DNA است. "کوریوکارسینوما" ها سرطان هایی هستند که از سلول های جنینی (germ cell) نظیر اسپرم و تخمرک ها منشأ می گیرند(۱).

موارد مصرف گیاه لوفا (uses)

گیاه "لوفا" دارای مصارف گوناگونی است که مهمترین آنها عبارتند از:

(۱) مصارف غذائی (foods)

(۲) مصارف صنعتی (industrial)

(۳) مصارف بهداشتی- آرایشی (healthy-cosmetic)

(۴) مصارف داروئی (medicinal)

(۵) فرهنگ سنتی و هنری (traditional/folklore)

(۶) کاربردهای زینتی (ornamental).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

کاربردهای زینتی گیاه لوفا (ornamental)

گیاه "لوفا" دارای ساقه ها، برگ ها، گل ها و میوه های زیبا و جذابی است لذا در بسیاری از مواقع آن را در باغچه های خانگی با مقاصد زینتی کشت می کنند(۱۲).

مصارف غذائی گیاه لوفا (foods)

از بخش های مختلف گیاه "لوفا" شامل:

(الف) جوانه ها (buds)

ب) گل ها (flowers)

پ) میوه های نارس (young fruit)

همانند میوه های بامیه و کدو حلواست پس از پختن مصرف می کنند(۴).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

میوه های "لوفا" فقط در مرحله نارسی و قبل از 7 سانتیمتری قابل خوردن هستند(۵).

گوشت میوه های نارس "لوفا" به رنگ سفید و دارای مزه ای مشابه کدو خورشتی یا کدو مسمائی (zucchini) است(۴).

از میوه های "لوفا" عمدتاً برای موارد زیر استفاده می شود:

الف) میوه های نارس:

الف-۱) به صورت مستقیم به عنوان سبزیجات (vegetable)

الف-۲) تهیه نوشابه ها (beverage).

ب) دانه ها :

ب-۱) روغن خوراکی (edible oil)

ب-۲) دانه های "لوفا" را پس از برشته کردن می خورند(۱,۵).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

میوه های نارس "لوفا" در شبه قاره هند، جنوب شرقی آسیا و جزایر کارائیب به مصارف غذائی رسانده می شوند. این میوه های نارس را به قطعات کوچکی تقسیم می کنند و در اغلب این مناطق در موارد زیر بکار می برند:

- (الف) سبزیجات ادویه ای و معطر (curried vegetable)
- ب) سوپ ها (soup)
- پ) سرخ کردنی ها (fried)
- ت) جوشاندنی ها (boiled)
- ث) پرکردنی ها (stuffed)
- ج) خشک کردنی ها (dried)
- چ) ترشی ها (pickled).

میوه های نارس "لوفا" را در بسیاری از مناطق گرمسیری آسیا همانند سبزیجات تازه مصرف می کنند(۱۲،۱۳،۶).

میوه های نارس "لوفا" را می توان به عنوان یکی از ترکیبات متخلکه غذاهای روزمره استفاده نمود(۴).

قطعات پخته شده میوه های نارس "لوفا" را همراه با قاس کباب (stews) سرو می کنند(۶).

قطعات میوه های نارس "لوفا" را در روغن داغ سرخ می کنند و می خورند(۴).

سرخ کرده جوانه ها و گل های گیاه "لوفا" بسیار خوشمزه هستند لذا به وفور در آشپزی هندی و چینی کاربرد یافته اند(۱).

برخی گل های خام گیاه "لوفا" را بهترین افزودنی به سالادها دانسته اند(۱،۴).

سرخ کرده گل های "لوفا" را به سوپ ها و تاس کباب ها می افزایند(۴).

از پوست میوه های نارس "لوفا" برای تهیّه نوعی ترشی پُر ادویه (chutney) بهره می گیرند(۴).

پوست میوه های نارس "لوفا" را پس از سرخ کردن به شکل پودر در می آورند و در تهیّه ادویه سنتی "کاری" (curry) بکار می گیرند(۴).

از کنجاله دانه های "لوفا" (oil meal) که پس از روغن کشی باقی می ماند، برای موارد زیر استفاده می شود:

الف) تعلیف خرگوش های پرورشی (rabbit)

ب) تغذیه گربه ماهی های پرورشی (catfish)

ج) کود زراعی آلی (organic manure)(۱۲).

مصارف صنعتی گیاه لوفا (industrial)

از اسکلت فیبری نیمه سفت (semi-coarse) و نسبتاً بادوام داخل میوه های رسیده و خشک شده "لوفا" که در حقیقت همان ساختار آوندهای چوبی (xylem) میوه می باشد، برای مصارف مختلفی بهره می برند(۱۲).

از اسفنج "لوفا" تا قبل از جنگ جهانی دوم در ساخت فیلترهای صنعتی (industrial filters) استفاده می کردند(۱).

برخی از موارد کاربردهای صنعتی اسفنج "لوفا" عبارتند از:

الف) ساختار فیلترها (filter)

ب) بسته بندی محصولات آسیب پذیر در حمل و نقل (packing material)

ت) تهیّه صنایع دستی (making handicrafts)

ث) ساخت صندل ها (sandals)

ج) عایق صدا (voice damper)

د) عایق حرارت (heat damper)

د) دکوراسیون و طراحی داخلی ساختمان(۱،۱۳).

الیاف اسفنجی میوه های رسیده "لوفا" از خاصیت های جذب صدا و ضربه پذیری برخوردارند لذا از آنها در ساخت صندل ها (sandals)، کفی کفش ها (insoles)، دستکش ها (gloves) و داخل کلاه های ایمنی (helmets) بهره می گیرند(۱).

اسفنج های "لوفا" را با تراکم های متفاوتی در می آورند و برای ساخت اجناس مختلف بکار می بردند(۱).

از اسفنجهای "لوفا" برای حذف فلزات سنگین از محلول های آبی (aqueous solutions) بهره می گیرند(۱).

محققان دریافته اند که اگر اسفنجهای "لوفا" را با املح "اسید آلزینیت" (alginic acid) پوشانند، می توانند از آن برای حذف فلز بسیار سمی "کادمیوم" از آب های آلوده استفاده نمایند.

مشخص شده است که این گونه موارد می توانند ۷۰٪ آلودگی مربوطه را در طی ۱۰ دقیقه و حدود ۹۵٪ آن را در طی ۳۰ دقیقه جذب نمایند(۱).

@caffeinebookly

caffeinebookly

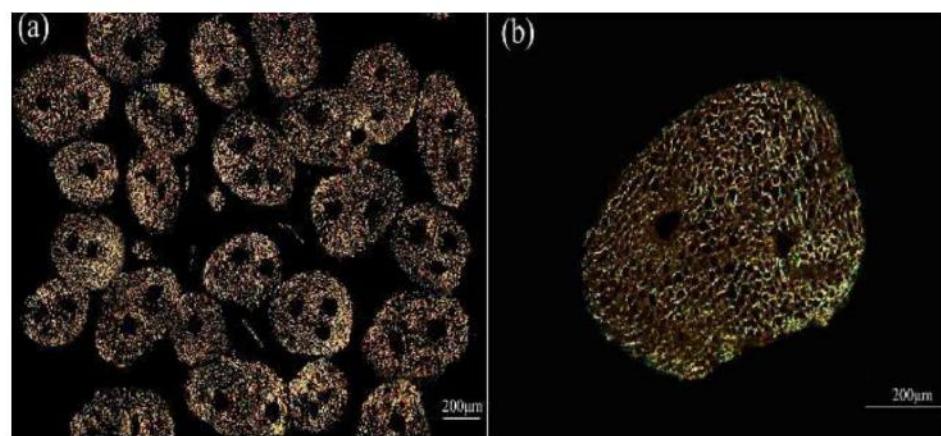
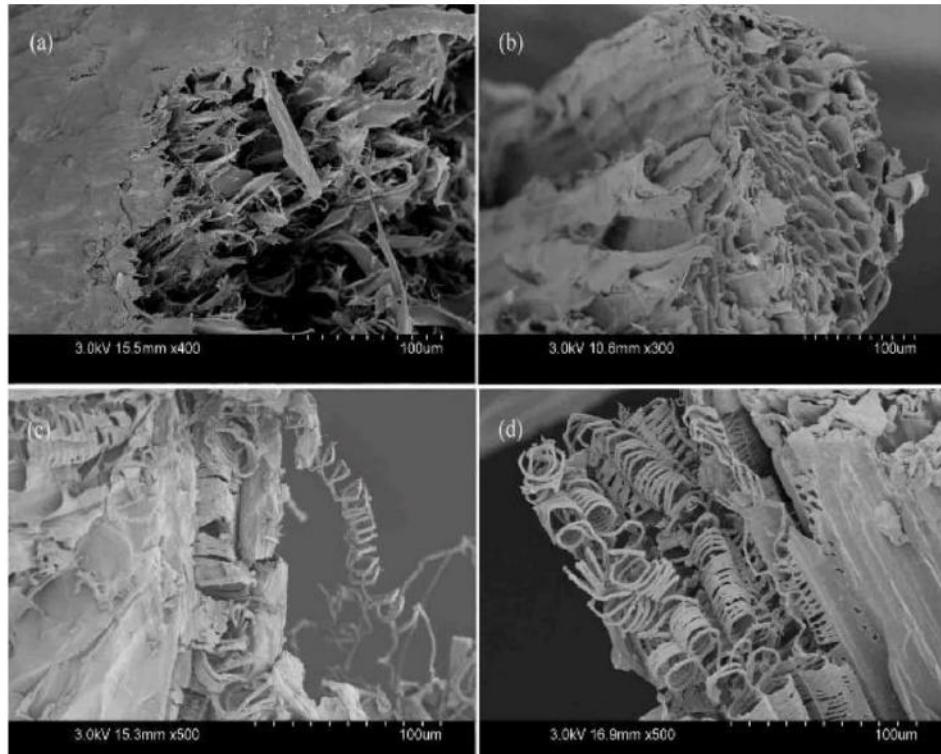
@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

مصارف آرایشی-بهداشتی گیاه لوفا (healthy-cosmetic)

میوه های رسیده "لوفا" برخلاف میوه های جوان و نارس آن به واسطه برخورداری از بافت فیبری سفت قابل خوردن نیستند و اغلب به مصارف بهداشتی از جمله تهیه لیف حمام رسانده می شوند و از آنها جهت تمیز کردن سطح پوست (skin cleaning) بهره می گیرند(۱۲،۱۳).

بسیاری از مردم جهان باور نمی کنند که اسفنج های "لوفا" را از گیاهان خشکی زی به دست آورده باشند بلکه فکر می کنند که آنها را از گیاهان دریائی و یا مواد شیمیائی تهیه کرده اند(۵).

پژوهندگان پرتغالی اولین کاشفان استفاده از شبکه فیبری داخل میوه های رسیده "لوفا" به عنوان اسفنج طبیعی بوده اند(۱).

بزرگترین بازار مصرف اسفنج "لوفا" در صنایع آرایشی (cosmetic industry) می باشد زیرا از آنها برای تهیه انواع لیف حمام ارگانیک (organic bath) و سایر وسایل آرایشی- بهداشتی استفاده می کنند(۱).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

امروزه از اسفنج حاصل از میوه های رسیده "لوفا" برای موارد آرایشی-بهداشتی زیر استفاده می کنند:

(الف) لیف حمام (bath sponge)

ب) اسکاچ طبیعی برای سائیدن و تمیز کردن شیشه ها، ظروف آشپزخانه بویژه ظروف حساس تفلون و چدنی (pot scrubber) و سطوح خارجی گلدان ها (kitchen sponge)

پ) صنایع تولید صابون

ت) جزو مواد اولیه تجهیزات مراقبت از بدن

ث) ارتوپدی (۱۳۶، ۱۱۳).

در برخی موارد تمیز کردن و سائیدن سطح خارجی گلدان های کثیف و خزه بسته (pot) را با کمک اسفنج های "لوفا" و آب صابون انجام می دهند(۱۰).

تمیز کردن کاسه ها و بشقاب های آشپزخانه (dish-washer) بویژه بشقاب های چینی و ظروف تفلون که امکان خراشیدن سطوح آنها وجود دارد، با اسفنج "لوفا" امکانپذیر می باشد(۱۰).

جدا کردن چسب اتیکت ها و برچسب ها از روی سطح شیشه ها و بطری های مواد غذائی کارخانه ای و انواع نوشیدنی ها پس از خیساندن آنها با روغن و استفاده از اسفنج "لوفا" مقدور می گردد(۱۰).

با اسفنج "لوفا" می توان سطوح هر چیزی را که نیازمند پاکیزگی و لطافت هستند، با ظرافت تمام انجام داد(۱۰).

از لیف "لوفا" برای مالش پوست بدن و جدا کردن سلول های مرده سطح آن و تحریک تولید سلول های جدید (scrubbing bath sponge) استفاده می شود. بعلاوه می توان قطعه ای از صابون را در داخل حفره اسفنج "لوفا" قرار داد و با کف حاصل از آن به شستشوی پوست بدن در حین استحمام یا دوش گرفتن پرداخت (۱۰، ۱۲، ۱۱).

اسفنج "لوفا" فاقد هر گونه ماده شیمیائی می باشد لذا به عنوان پد پاکسازی پوست و لیف حمام استفاده می شود.

بسیاری از مردم عقیده دارند که استحمام و ماساژ پوست با این لیف لایه بردار بسیار لذت بخش و موجب آرامش روان می گردد.

همچنین برخی افراد معتقدند که استفاده از لیف "لوفا" می تواند باعث روشنی پوست بدن و صورت و خون رسانی بهتر آنها می شود(۱۳).

ماساژ ملایم لیف "لوفا" در حین استحمام بر روی پوست باعث چربی سوزی منطقه ای می شود بطوریکه ماساژ ۱۰ دقیقه ای آن به اندازه نیم ساعت ورزش شدید مفید می باشد(۱۳).

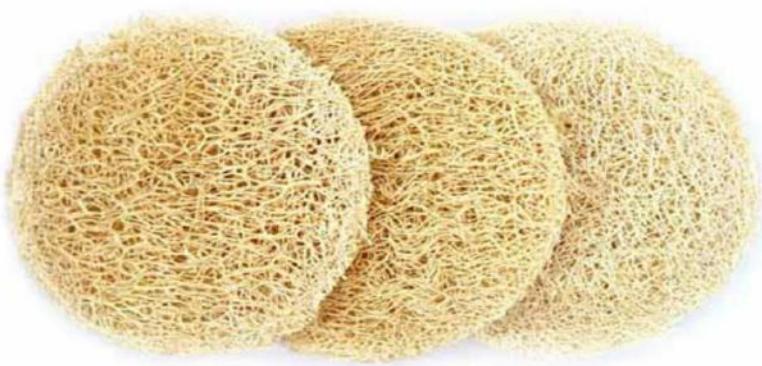
اسفنج میوه های "لوفا" باید همواره تمیز بمانند لذا بهتر است که آنها را هفته ای یکبار برای چند دقیقه در داخل محلول حاوی ۱۰٪ مایع سفید کننده و ۹۰٪ آب لوله کشی شهری قرار داد سپس به خوبی آبکشی نمود(۱۰).

از پودر میوه های نارس "لوفا" در مواد آرایشی-بهداشتی برای بهبود مراقبت از سلامت پوست، التیام بخشی زخم ها، کاهش تورم و سُم زدائی از پوست استفاده می شود(۱۱،۱۳).

زغال حاصل از سوزاندن اسفنج "لوفا" (luffa charcoal) را که در ظروف درب بسته ای به دست می آورند، مستقیماً بر روی پوست صورت و به ویژه اطراف چشم ها می مالند، تا آنها را از مضرات تابش خورشید در مناطق گرمسیری و پُر آفتاب در امان نگهدارند(۱۱،۱۳).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

مصارف داروئی گیاه لوفا (medicinal/pharmaceutical)

برخی از مهمترين خواص داروئي که برای میوه های نارس گیاه "لوفا" در طب سنتی اقوام و ملیت های مختلف (ethnomedicine) بر می شمارند عبارتند از:

- الف) گس و قابض (astringent)
- ب) ضد درد (pain-killer)
- پ) کاهش خونریزی (control bleeding)
- ت) تسريع التیام زخم ها و جراحات (promote healing)
- ث) بهبود گردش خون (improve circulation)
- ج) افزایش شیردهی (galactagogue improve milk flow)
- چ) تسکین آرتروز (reduce arthritis)
- ح) درمان کم خونی (treat anemia)
- خ) سلامت پوست (skin health)
- د) جلوگیری از زیادی قند خون یا "دیابت" (blood sugar diabetes)
- ذ) رفع پائین بودن قند خون (hypoglycemia)
- ر) افزایش فعالیت های مغزی (brain function)
- ز) رفع یبوست (constipation)
- س) کاهش وزن بدن (weight loss)
- ش) بهبود سیستم ایمنی بدن (enhance immune system)
- ص) سم زدائی بدن (detoxifies the body)

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

ض) جلوگیری از بیماریهای چشمی (prevent eye ailments)
 ط) قی آوری (emetic)
 ظ) مُسکن دردهای صدری یا قفسه سینه ای (pectoral)
 ع) بادشکن و ضد نفخ (carminative)
 غ) کرم کُش (anthelmintic)
 ف) خنک کننده خون (cooling the blood)
 ق) ضد عفونی کننده و گندزا (antiseptic)
 ک) قاعدگی آور (emmenagogue). (۵،۴)

از قسمت های مختلف گیاه "لوفا" در طب سنتی هندوستان، چین و برخی دیگر از کشورهای جنوب شرقی آسیا بهره می گیرند(۱،۴).

از میوه های نارس "لوفا" به صورت پخته شده برای درمان بسیاری از بیماریها در طب سنتی استفاده می شود(۴).

گزارشاتی از کاربرد میوه های نارس "لوفا" برای تحریک سقط جنین های ۲-۳ ماهه در چین وجود دارد که مربوط به سال های ۱۹۲۰ میلادی است(۱).

میوه های نارس گیاه "لوفا" در طب سنتی چین برای درمان دردهای روماتیسمی (rheumatic pain) کاربرد یافته اند(۱).

گروهی از اطباء سنتی خوردن میوه های نارس "لوفا" را برای درمان بیماری زردی یا یرقان (jaundice) مفید دانسته اند(۶).

خوردن میوه های نارس "لوفا" برای جلوگیری و درمان سرماخوردگی مفید است(۱۱،۱۳).

میوه های نارس "لوفا" را برای درمان عوارض سینوسی و همچنین تورّم و خونریزی بینی تجویز می کنند(۱۱،۱۳).

صرف میوه های نارس "لوفا" را برای رفع ناراحتی های دهانی مفید می دانند(۱۳).

برخی طبیبان سنتی صرف میوه های نارس "لوفا" را برای درمان ناراحتی "آرتروز"، دردهای ماهیچه ای و مشکلات قفسه سینه مؤثر دانسته اند(۱۱،۱۳).

صرف میوه های نارس "لوفا" برای درمان فقدان قاعده‌گی (absent menstrual) توصیه شده است(۱۱).

از میوه های نارس ولی خشک شده "لوفا" برای قی آوری (emetic) پس از فروبردن برخی مواد غذائی نامطلوب استفاده می شود(۴).

در جزیره "جاوه" واقع در کشور مالزی از عصاره برگ های (leaf juice) گیاه "لوفا" برای درمان عارضه فقدان قاعده‌گی (amenorrhea) استفاده می کنند(۴).

برخی از مردمان هندوستان از عصاره برگ های گیاه "لوفا" برای مواردی چون درمان مارگزیدگی ها (snake bites) و اسهال خونی (dysentery) بهره می برند(۴).

در کشور فیلیپین از برگ های گیاه "لوفا" برای موضوعاتی چون درمان ناراحتی های پوستی و تورم بیضه ها (orchitis) سود می جویند(۴).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

در مناطق غربی کشور اوگاندا با نوشاندن عصاره برگ های "لوفا" به زنان بارداری که در حین فعالیت زایمان هستند، به آنان در افزایش تقلّ و تشدید حرکات رحمی کمک می کنند(۴).

در برخی از جوامع سنتی از میوه های نارس "لوفا" در تهیه معجون هایی (tonic) برای موارد زیر استفاده می کنند:

- الف) رفع ناتوانی های جنسی (genital organs)
- ب) تقویت روده ها (intestines)
- پ) مرهم و مسکن (demulcent)
- ت) معالجه گرمی و سردی معده (cooling & warming stomach)

در فرخی از فرهنگ ها از بذور گیاه "لوفا" برای مقاصد داروئی زیر استفاده می کنند:

- الف) مسهل (cathartic)
- ب) قی آور (emetic)
- ج) مدر (hydragogue)

برخی از مردم از "دَم کرده" (infusion) دانه های گیاه "لوفا" برای موارد زیر بهره می گیرند:

- الف) کرم کش قوی (anthelmintic)
- ب) مسهل و پاک کننده معده و روده (purgative)

عصارة (extract) ریشه ها و ساقه های رونده گیاه "لوفا" گاهآ دارای مصارف زیر می باشند:

- الف) جلوگیری از فساد دندان ها (tooth decay)
- ب) رفع خونریزی بینی (ozoena)
- ج) دفع بیماریهای انگلی (parasitic affections).

خواص داروئی مصرف میوه های نارس "لوفا" برای دوره بعد از قاعده کی بانوان و افزایش شیردهی زنان تازه زا اثبات گردیده است لذا مصرف میوه های نارس "لوفا" را با هدف شیرافزائی (milk flow) برای مادران شیرده تجویز می کنند(۱۱،۱۳).

ویتامین A موجود در میوه های نارس "لوفا" از تغییر شکل و لکه دار شدن (macular degeneration) اجزاء چشم که به کاهش بینائی و کوری منتهی می شوند، جلوگیری می کند(۴).

نتایج مطالعاتی که توسط "انستیتو ملی چشم آمریکا" (national eye institute) انجام گرفته اند، نشان می دهند، افراد میانسالی که روزانه به اندازه کافی از ویتامین C، ویتامین A، مس و روی که در میوه های نارس "لوفا" وجود دارند، در جیره غذائی بهره می برند، میزان تغییر ماهیت و فساد اجزاء چشم آنها در طی یک دوره ۶ ساله به میزان ۲۵٪ کاهش یافته است(۴).

مطالعات دیگری که در این رابطه توسط "انستیتو ملی چشم آمریکا" انجام پذیرفتند، حاکی از آن بودند که قطره های چشمی حاوی ویتامین A می توانند عارضه خشکی چشم را درمان بخشنده لذا میوه های نارس "لوفا" که سرشار از ویتامین A هستند، یقیناً می توانند تا میزان زیادی از بروز عوارض چشمی بگاهند(۴).

بررسی های کلینیکی متعدد مؤید آن بوده اند که مصرف ویتامین B5 که به میزان زیادی در میوه های نارس "لوفا" وجود دارد، به میزان ۹۰۰ میلیگرم موجب کاهش کلسترول بد خون به موازات کاهش تری گلیسریدها می شود لذا از بروز بیماریهای قلبی-عروقی جلوگیری به عمل می آورد(۴).

عنصر منگنز که در میوه های نارس "لوفا" وجود دارد، از مواد ضروری برای تولید آنزیم های هاضم (digestive enzymes) به عنوان مسئول فرآیند موسوم به "گلوکون اوجنسیس" (gluconogenesis) است. فرآیند مذکور در ارتباط با شکل گیری گلوکز بویژه توسط کبد و کلیه ها از منابع غیر کربوهیدراته نظیر اسیدهای آمینه پروتئین ها و گلیسرول چربی ها یا لاکتات فعالیت های غیر هوایی ماهیچه ها در بدن انسان ها و حیوانات است(۴).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

پژوهش های صورت گرفته توسط " مؤسسه بین المللی دارو و بیوشیمی " (D.I.M.B) نشان دادند که موش های خانگی دریافت کننده منگنز نسبت به مصرف زیاد گلوکز در طی ۱۲ هفته متوجه بوده اند زیرا مصرف منگنز توانسته بود بر میزان ترشح "انسولین" (lipid peroxidation) بیفزاید و از " پراؤکسیداسیون " چربی ها (insulin secretion) بکاهد و همچنین بر فعالیت " میتوکندری ها " (mitochondrial function) اضافه نماید (۴).

مشاهدات کلینیکی از کاهش یافتن معنی دار قند خون (blood sugar) یا " دیابت " در اثر خوردن عصاره دانه های " لوفا " در موش های صحرائی مبتلا حکایت دارند در حالیکه خوردن عصاره مذکور هیچگونه کاهشی در مقدار قند خون موش های سالم بوجود نیاورد (۱).

نتایج پژوهشی نشان داده اند که وجود عنصر پتاسیم که بوفور در میوه های نارس " لوفا " یافت می گردد، در مایعات بدن باعث آرامش و تهدید اعصاب (relax) ماهیچه ها می گردد در حالیکه کمبود حضور پتاسیم نیز موجب بروز گرفتگی و انقباض (cramp)، تشنج (spasm) و دردهای ماهیچه ای (muscle pain) می شود. وجود عنصر پتاسیم در مایعات بدن می تواند به تجزیه پروتئین ها و کربوهیدرات ها که برای کسب انرژی و ترمیم ماهیچه های بدن مورد نیاز هستند، کمک نماید (۴).

عنصر مس نیز که در میوه های نارس "لوفا" یافت می گردد، دارای خاصیت ضد افروختگی یا گرگرفتگی (anti-inflammatory) است لذا موجب تسکین خشکی (soothe stiffness) و دردهای مفصلی مرتبط با بیماری آرتروز می شود(۴).

نتایج برخی بررسی ها نشان داده اند که عنصر مس می تواند به تقویت ماهیچه های بدن کمک کند و بافت های پیوندی (connective tissue) آنها را ترمیم نماید. بدین ترتیب کسانی که دچار آرتروز هستند، با بستن باندهای حاوی مس (copper band) یا به دست کردن دستبندهای مسی (copper bracelet) می توانند تا حدودی از دردهای مفصلی جانکاه خلاصی یابند(۴).

ویتامین B6 که در میوه های نارس "لوفا" وجود دارد، برای تولید رنگدانه قرمز خون موسوم به "هموگلوبین" (hemoglobin) که عامل جذب و انتقال اکسیژن و عنصر آهن در بدن می باشد، ضرورت دارد(۴).

بیماری "آئمی" یا کم خونی (anemia) ناشی از عدم کفايت سلول های قرمز خون است. مبتلایان به بیماری "آئمی" ممکن است دچار علائم زیر گردند:

- الف) سردرد (headaches)
- ب) خستگی و کوفتگی بدن
- پ) دردهای بدنی

مطالعات اخیر نشان داده اند که مصرف روزانه ویتامین B6 به میزان کافی می تواند علائم عارضه "آنما" را در مبتلایان کاهش بدهد و از بروز این بیماری در افراد سالم جلوگیری نماید(۴).

برخی دستاوردهای علمی میین آن هستند که جذب میزان بالائی از ویتامین C توسط بدن می تواند علائم معضلات زیر را بر طرف سازد:

الف) خشکی پوست (skin dryness)

ب) چروکیدگی پوست (wrinkles)

پ) علائم سالخوردگی (aging process).

گزارشاتی وجود دارند که حاکی از دخالت ویتامین C در تولید پروتئین های مورد نیاز بدن از جمله برای ساختن موارد زیر می باشند:

الف) تاندون ها (tendons)

ب) پوست (skin)

پ) رگ های خونی (blood vessels)

ت) رباط ها (ligaments).

بسیاری از دانشمندان بر این باورند که ویتامین C در فرآیند التیام زخم ها (healing process) و شکل گیری بافت بهم آورنده جای سوختگی ها و بریدگی ها (scar tissue) بسیار مفید می باشد(۴).

پژوهش‌ها نشان می‌دهند که وجود مقادیر ناکافی منزیم در خون انسان با بروز سردردهای میگرنی (migraine headaches) مرتبط است.

عنصر منزیم به تعادل انتقال دهنده‌های عصبی (neurotransmitters) در بدن کمک می‌نمایند.

نتایج مطالعات منتشره در نشریه تخصصی عصب درمانی (E.R.N) نشان دادند که مقدار ۳۰۰ میلیگرم از منزیم که به مقدار کافی در میوه‌های نارس "لوفا" وجود دارد، توانسته است که از شدت و تکرار سردردهای میگرنی بکاهد (۴).

تحقیقات متعدد نشان داده اند که اکسیژن کافی برای انجام بهینه فعالیت‌های مغزی ضروری است.

به علاوه علت برجسته از اعمال مغزی از جمله موارد زیر:

الف) فراموشی و کم حافظگی (poor memory)

ب) بی‌حسی و کم علاقگی (apathy)

می‌تواند ناشی از کمبود عنصر آهن در خون باشد که این موضوع موجب کاهش رسیدن اکسیژن به سلول‌های مغزی می‌گردد (۴).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

گزارشات مبین آن می باشند که عدم کفايت عنصر آهن که در ميوه های نارس "لوفا" یافت می شوند، می تواند سبب بروز علائم زیر گردد:

الف) بی قراری (restless)

ب) آزردگی خاطر (irritation)

ج) عدم تمرکز و بی اعتنائی (inattention).

نتایج پژوهشی بيانگر آن می باشند که غذاهای سرشار از منزیم به کاهش ابتلاء به دیابت نوع ۲ کمک می کنند زیرا حضور منزیم برای متابولیسم گلوکز ضرورت دارد.

در این رابطه در یک آزمایش مصرف منزیم به میزان ۱۰۰ میلیگرم در روز موجب کاهش شانس ابتلاء به دیابت نوع ۲ به میزان ۱۵٪ شد(۴).

کاربردهای فرهنگی-ستی گیاه لوفا (traditional/folklore):

استفاده هنری (in art) از میوه های رسیده "لوفا" در بسیاری از مناطق جهان رایج است. استفاده از میوه های "لوفا" برای تهیه وسایل و لوازم دکوراسیون اتاق ها و منازل از عهد بیزانس در شهر استانبول ترکیه شایع بوده است آنچنانکه نقش مربوط به آن بر موزائیک های برخی از کلیساها قدمی این منطقه دیده می شوند(۱۲).

میوه های کدوهای قلیانی قبل از اینکه تبدیل به صنایع دستی از جمله ملاعق ها، پرنده های مصنوعی، نی لبک سنتی و نظایر آنها گردند، باید کاملاً خشک شوند و سطوح آنها از هر گونه آلودگی تمیز گردند، تا آمادگی پذیرش و نگهداری رنگ آمیزی ها را برای مدت طولانی داشته باشند(۸).

ابزارها و وسایلی که با کدوهای قلیانی ساخته می شوند، به نام "گوردجیوس" شهرت دارند(۸).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

طرز درست کردن قممه آب از میوه های لوفا (canteens)

بسیاری از مردم اقدام به کاشت "لوفا" به عنوان یک گیاه تفننی و سرگرمی (fun plant) در باغچه های خانگی خویش می نمایند زیرا گیاه مزبور علاوه بر اینکه دارای ساقه های رونده بسیار زیبائی است، از میوه های رسیده و خشک آن می توان برای تهیه انواع صنایع دستی (crafts) استفاده نمود(۶).

یکی از صنایع دستی جالب توجه و سودمندی که می توان با میوه های "لوفا" تدارک دید، همانا قممه های آب (water canteens) می باشند(۶).

برای تهیه قممه های آب طبیعی باید یک میوه کدو قلیانی کاملاً رسیده را که شکل و شمايل مطلوبی دارد، انتخاب کنید(۶).

برای تهیه یک قممه خوب و بادوام بهتر است، میوه هائی را که کاملاً رسیده و نظیر:

الف) ارقام کوزه ای مکزیکی (Mexican bottle gourd)

ب) ارقام کوزه ای چینی (Chinese bottle gourd)

دارای شکل مناسب و پوسته ضخیمی (thick shell) هستند، انتخاب نمائید(۶).

برای درست کردن قممه آب مورد نظرتان مراحل زیر را دنبال نمائید:

- ۱) میوه کدو قلیانی مورد نظرتان را تا آخرین روزهای قبل از یخندهان پائیزی بر بوته اش باقی بگذارید، تا کاملاً برسد و بر روی بوته اش خشک شود.
- ۲) زمانی که بوته کدو قلیانی در آستانه خشک شدن کامل قرار دارد، نسبت به برداشت میوه هایش اقدام ورزید.
- ۳) مطمئن گردید که چند سانتیمتر از دُم میوه ها را بر روی هر کدام از آنها باقی گذارده اید.
- ۴) برای اینکه میوه های برداشت شده کاملاً خشک شوند، آنها را برای مدتی در یک مکان خشک و خنک قرار دهید.
- ۵) بخش خارجی کدو قلیانی ها را با اسکاچ نرم و محلول سفید کننده رقیق دقیقاً بسائید، تا کاملاً تمیز شوند و بدین طریق از پوسیدگی آنها جلوگیری گردد.
- ۶) کدوهای تمیز شده را در یک مکان خشک و خنک و برخوردار از تهویه مطلوب بیاویزید.
- ۷) هر هفته به بازرسی کدوها اقدام کنید، تا زمانیکه کاملاً خشک گردد.
- ۸) زمانی که کدوها کاملاً خشک، قهوه ای و سبک شدند، بطوریکه صدای توخالی بودن آنها در اثر ضربه زدن به گوش رسید آنگاه آماده کار می باشند.
- ۹) مدت زمانی که برای خشک شدن کامل کدوها لازم می باشد، بستگی به شرایط محیطی می تواند از ۶ ماه تا ۲ سال طول بکشد.
- ۱۰) کدوهای خشک شده را مجدداً در محلول ۱۰٪ سفید کننده برای مدت ۱۵ دقیقه قرار دهید سپس سطح خارجی آن را با اسکاچ نرم (scrubby pad) به آرامی بسائید.

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

۱۱) وقتی که احساس نمودید که کدوها کاملاً تمیز شده اند آنگاه آنها را مجدداً در مکان خشک و خنک قرار دهید، تا بار دیگر خشک شوند.

۱۲) بالاترین قسمت میوه را ببرید، تا حفره ای بوجود آید.

۱۳) چوب پنبه ای مناسب و هم اندازه با قطر حفره حاصله را برای مسدود ساختن آن تهیه کنید و در صورت لزوم اطراف چوب پنبه را بطوری بتراشید که هم اندازه حفره گردد.

۱۴) با کمک یک سر متله ظریف تمامی ناصافی دیواره های اطراف حفره را با دقت بزداید. مواظب باشید که دیواره کدو نشکافد. بنابراین باید آنقدر اطراف حفره را با ظرافت بتراشید، تا بتوانید هر دفعه چوب پنبه را به راحتی در آن قرار دهید و سپس خارج سازید.

۱۵) سطوح اطراف چوب پنبه و گردآگرد دهانه حفره را با کاغذ سُمباده بسائید، تا کاملاً صاف و لغزنده شوند.

۱۶) داخل میوه کدو قلیانی مملو از دانه ها و مواد فیبری است لذا از یک ترکه بلند و کمی خمیده استفاده کنید، تا تمامی مواد داخل میوه کدو را با کمک آن خرد کنید و کم کم خارج سازید. میله یک رخت آویز فلزی می تواند برای این کار به شما کمک نماید.

۱۷) کار تمیز کردن داخل کدو قلیانی را چند دفعه با دقت تکرار نمائید.

۱۸) زمانی که احساس کردید، داخل کدو قلیانی کاملاً تمیز شده است آنگاه تعدادی سنگریزه تیز را در داخل کدو قلیانی بریزید و آن را به آرامی تکان بدهید، تا تمامی زوائد فیبری باقیمانده از دیواره داخلی کدو قلیانی جدا شوند.

۱۹) برای آب بندی کدو قلیانی باید مقداری موم زنبور عسل (bees wax) را به آرامی بر روی شعله چراغ ذوب کنید و آن را در داخل کدو قلیانی بریزید.

۲۰) کدو قلیانی را به آرامی در دستان خویش بچرخانید، تا موم مذاب به شکل لایه ای نازک سراسر دیواره داخلی کدو قلیانی را پوشاند و آن را به صورت قممه ضد تراوش آب در آورد(۶).

صدمات ناشی از گیاه "لوفا":

گیاه "لوفا" با ساقه های رونده و رشد سریع خویش می تواند تبدیل به گیاهی مهاجم (smothering) و خفه کننده (invasive ، aggressive) برای بسیاری از گیاهان محیط زیست اطراف از جمله گیاهان زراعی-باغی گردند.

گیاه "لوفا" اغلب بر روی داربست ها، توری های سیمی و دیوارها رشد می کند ولیکن از قابلیت رشد به عنوان گیاه مهاجم در حاشیه جاده ها، پرچین ها و مرزهای بین مزارع بیش از دیگر مکان ها برخوردار است(۱).

زنان باردار (pregnant) و بانوان شیرده (breastfeeding) باید از مصارف میوه های نارس "لوفا" و سایر مشتقات حاصل از گیاه مزبور حتی به میزان متعارف نیز اجتناب ورزند(۲).

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

مَنَابِعُ وَمَآخذٌ:

- 1) CABI – 2020 – Luffa aegyptiaca (Loofah) – Invasive Species Compendium; <https://www.cabi.org>
- 2) Davis, Jeanie – 2018 – Commercial Luffa sponge gourd production – NC State University and NC A&T State University
- 3) Hassani, Nadia – 2020 – Luffa plant profile – The Spruce
- 4) Health Benefits – 2020 – Luffa facts and health
- 5) NCSU – 2020 – Luffa aegyptiaca – North Carolina State University
- 6) Patterson, Susan – 2020 – Luffa Plant Care: information on Luffa gourd planting – Gardening Know How?; <https://gardeningknowhow.com>
- 7) PWS – 2019 – Luffa aegyptiaca – Plant World Seeds; <http://www.plant-world-seeds.com>
- 8) Sweetser, Robin – 2020 – Gourds: Types of gourds, growing gourds, curing gourds – The Old Farmer's Almanac
- 9) USDA – 2020 – Luffa aegyptiaca Mill. (sponge gourd) – www.usda.gov
- 10) Wanna, Karen – 2020 – The ultimate guide to growing luffa gourds – The Art of Doing Stuff
- 11) WebMD – 2020 – Luffa – <https://www.webmd.com>
- 12) Wikipedia – 2020 – Luffa aegyptiaca – <https://en.wikipedia.org>

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

13) Wikispecies – 2020 – *Luffa aegyptiaca* – <http://species.wikipedia.org>

14) Wunderlin, Richard & et al – 2020 – *Luffa aegyptiaca* – **Atlas of Florida**

Plants; Institute for Systematic Botany

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly